Gemeente Utrecht

2021

NOTULEN INTEGRALE VOORBEREIDENDE VERGADERING

18 februari 2021

Integrale voorbereidende vergadering, gehouden op donderdag 18 februari te 10.00 uur.

Voorzitter: de heer Zwanenberg.

Aanwezig zijn de leden: El Abassi, Assen, Bakker, Bijsterbosch, De Boer, Bos, Van Corler, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Dekkers, Deldjou Fard, Van Deún, Van Dun, Ferket, Gilissen, Heijne, Işik, Van Heuven, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Koppelaar, Van der Marel, Meerding, De Pagter, Podt, Saiah, Sasbrink, Schers, Schilderman, Schipper, Schreuder, Van Steeg, Streefland-Driesprong, Sturkenboom, Sungur, Virginia, Vonk, Weistra, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Voorts is aanwezig de fractiemedewerker: De Boer.

Griffier: mevrouw Van Hall.

Opening.

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, ook de mensen die de vergadering via de website volgen. Tijdens de integrale voorbereidende vergadering worden alle voorstellen besproken die met een B-status vanuit de commissies zijn doorgeleid naar de raadsvergadering voor een afrondend debat. Moties en amendementen worden pas ingediend tijdens de raadsvergadering die later vandaag plaatsvindt, maar de strekking ervan kan wel alvast worden meegedeeld.

10. Raadsvoorstel Zienswijze concept kaderbrief 2022 GGD regio Utrecht (GGDrU).

De voorzitter stelt vast dat dit voorstel inmiddels de A-status heeft gekregen. De besluitvorming over het voorstel zal plaatsvinden in de raadsvergadering.

11. Raadsvoorstel Reactie op memo Toekomst samenwerking van Recreatieschappen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) stelt dat een betere balans tussen natuur en recreatie en het stoppen met jagen en hengelen drie kansen zijn die bij een reorganisatie een flinke verbeterslag kunnen betekenen. De PvdD-fractie is blij dat de wethouder dit na verzoeken van haar fractie in de commissievergadering van vorige week heeft toegevoegd aan de strekt ter vervanging. Dat scheelt weer drie amendementen. Ze wil er toch nog iets over zeggen.
Hengelen is geen sport en ook geen vorm van recreatie, maar een wrede vorm van onderwaterjacht. Het is goed dat een nieuwe recreatieorganisatie hengelen niet langer faciliteert. De PvdD-fractie is blij dat de wethouder dit nu zodanig heeft opgeschreven dat de gemeente Utrecht wil dat op dat gebied geen nieuwe verplichtingen meer worden aangegaan.
Ook over jagen denkt de PvdD-fractie anders dan het college. Wat de PvdD-fractie betreft, wordt de jacht per direct overal verboden en respecteert de gemeente dierenwelzijn te allen tijde. Beheer door middel van jacht hoeft niet noodzakelijk te zijn, zeker niet als het gebeurt omdat dieren of menselijke activiteiten in de weg zitten. Er bestaat ook nog zoiets als preventie. Voor de PvdD-fractie is ook het zogenaamde strikte faunabeheer geen optie, maar wat nu in de brief staat, is al een grote stap vooruit. De PvdD-fractie is blij dat de wethouder dit punt nu op deze manier heeft opgeschreven. Een volgende stap is voor een volgende keer.
Het valt de PvdD-fractie op dat dit punt alleen is toegevoegd aan het stukje over het recreatieschap, maar niet aan het stuk over het plassenschap. Omdat de organisatie in samenhang gebeurt, zou de boodschap via het recreatieschap ook bij het plassenschap terecht kunnen komen, maar de PvdD-

fractie krijgt daarvan graag van de wethouder een bevestiging.
De PvdD-fractie kondigt ook een motie aan over het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, met dank voor de eergisteren van de wethouder ontvangen cijfers over de plekken waar Utrechters recreëren. Nu is onderbouwd dat veel inwoners van Utrecht in het Nationaal Park recreëren, en ook dat het aandeel daar groter is dan het aandeel dat recreëert bij de Loosdrechtse Plassen. De PvdD-fractie wil daarover vanmiddag graag een motie indienen, waarin wordt opgeroepen om bij de omvorming van de recreatieschappen in het komende jaar ook een eerlijker verdeling van de gemeentelijke inzet te bewerkstelligen.

Mevrouw **Schilderman** (D66) kan zich, gezien de bezoekersaantallen, voorstellen dat de bijdrage voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug nog eens wordt bekeken. Maar haar fractie wil niet dat er geld naar een gebied wordt gebracht dat het misschien niet nodig heeft, terwijl er misschien andere recreatiegebieden en natuurgebieden zijn die dat geld meer nodig hebben. Is de PvdD-fractie dat met haar eens?
Als het voorstel van de PvdD-fractie wordt gevolgd, is er dan minder geld voor andere recreatiegebieden? Is dan de implicatie daarvan dat de gemeente bijvoorbeeld de bijdrage aan de Loosdrechtse Plassen moet stoppen? Heeft de Utrechtse Heuvelrug die bijdrage echt nodig?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat zij het dictum expres zodanig heeft geformuleerd dat de raad erover kan nadenken en er een voorstel over kan doen, zonder de percentages precies te volgen. Men kan nadenken over wat een verstandige verdeling is. De PvdD-fractie hoort over het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug dat het park steeds meer onder druk komt te staan omdat er steeds meer recreanten komen en er dus eigenlijk niet genoeg budget is om het goed te beheren. Daarom worden ook gebieden afgesloten omdat die anders niet goed beheerd kunnen worden.

De heer **Virginia** (GroenLinks) merkt op dat zijn vragen in lijn zijn met die van de D66-fractie. De GroenLinks-fractie is benieuwd waar het volgens de PvdD-fractie minder kan. Het budget blijft gelijk, dus als het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug meer moet krijgen, zou dat ergens anders moeten worden weggehaald. Met een efficiëntieslag alleen zal men het niet redden

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat er gelet op de bezoekersaantallen over moet worden nagedacht of de gemeentelijke bijdrage aan het Plassenschap Loosdrecht wel in verhouding is tot het aantal daar vertoevende recreanten. Het lijkt de PvdD-fractie niet verstandig om daar helemaal uit te stappen, want ook daar wil men niet de freerider zijn die wel profiteert, maar geen verantwoordelijkheid neemt. De PvdD-fractie gaat er wel van uit dat er minder aan het Plassenschap Loosdrecht kan worden bijgedragen, zodat er meer ruimte vrijgemaakt wordt voor de gemeentelijke bijdrage aan de Utrechtse Heuvelrug.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) merkt op dat de opmerkingen over het dierenwelzijn, het vissen en het jagen wat het college betreft gericht zijn op het geheel. Natuurlijk is het college in hoge mate gericht op de Stichtse Groenlanden, omdat dit voor de recreanten uit de gemeente Utrecht het belangrijkste gebied is.
Zij ontraadt de motie. Zij heeft in de commissievergadering gezegd dat bij de vormgeving van de nieuwe betrokkenheid zeker meeweegt van welk gebied de recreanten het meest gebruikmaken. Tegelijkertijd heeft zij in de commissievergadering gezegd dat er sprake is van een gezamenlijk spel en samen oversteken. Zij kan de redenering volgen om nabij Utrecht wat meer te doen en in het gebied van de plassen wat minder te doen, maar ook voor dat gebied blijft de gemeente een bepaalde verantwoordelijkheid voelen. Dat moet een nieuwe puzzel worden waar ook andere spelers in moeten bewegen, zoals de provincie, maar ook anderen.
Een aantal gemeenten heeft er een aantal jaren geleden zelf voor gekozen om zich uit de recreatieschappen terug te trekken. Het speelveld dat nu aan de orde is, gaat dus niet over de Utrechtse Heuvelrug, vanwege die beslissing destijds. Het college richt zich nu alleen op de puzzel die binnen de recreatieschappen moet worden gelegd. Anders wordt het te ingewikkeld om er nog dit jaar uit te komen.
De arrangementen die vervolgens met elkaar worden gemaakt, kunnen over routes of over handhaving gaan. Daar kan ook Utrechtse Heuvelrug natuurlijk weer aan meedoen. Dat gesprek kan dan opnieuw tot stand komen. Sterker nog, het Routebureau Utrecht dat er nu al is, werkt ook voor Utrechtse Heuvelrug. Daar zit volgens haar dus niet veel licht tussen.

Wat ook meespeelt, is dat het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug niet zozeer terreinen bezit. Die terreinen zijn van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer, die vergoedingen krijgen uit natuurbudgetten. Dat is echt iets anders dan recreatie. Die zaken mogen niet op één hoop worden gegooid. Bij het Nationaal Park gaat het meer over routes, informatie en handhaving.
Het gevraagde in de motie is een goed gesprek voor de toekomst, maar niet voor dit moment. De intentie is er om de getallen te laten meewegen, maar het college zal de motie ontraden, nu de Utrechtse Heuvelrug daarin zo specifiek wordt genoemd.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) begrijpt dat men het volgend jaar druk heeft met herorganiseren, wat door het aannemen van de motie alleen maar ingewikkelder zou worden, maar dat er daarna wél ruimte is om na te denken over het gevraagde in de motie.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) stelt dat het eigenlijk over een beperkt aantal activiteiten gaat, dus niet zozeer over het beheer van gronden. Daar zijn terreinbeheerders voor. Het vraagstuk behelst de handhaving, de informatie en de routes. Er worden ook arrangementen bekeken, zoals het onderbrengen van het Routebureau Utrecht, waar dan ook de Utrechtse Heuvelrug gebruik van kan maken. Die zal dat misschien ook wel doen.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over het voorstel voor geëindigd.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

12. Raadsvoorstel Nota beheer openbare ruimte.

Mevrouw **Schilderman** (D66) merkt op dat D66 verheugd is dat op initiatief van het CDA bij de programmabegroting een hogere ambitie voor de openbare ruimte is vastgesteld. Bij het beheer van de openbare ruimte is participatie belangrijk: mensen zeggenschap geven in hun eigen omgeving. D66 kondigt, mede namens de PvdA en de ChristenUnie, een motie aan: “Besluitvormende participatie in de openbare ruimte”. Deze zal het college opdragen om te starten met een pilot rondom besluitvormende participatie. Hier worden de volgende vier principes in meegegeven:
1. Bewoners mogen aan de voorkant scenario’s bepalen.
2. Er moet zoveel mogelijk keuzevrijheid zijn voor de bewoners. De gemeente geeft wel heel duidelijk aan wat de minimale kaders zijn.
3. De bewoners mogen besluiten, zij mogen stemmen over welke inrichting ze willen.
4. De gehele openbare ruimte mag aangepakt worden.

Dit is ook bedoeld om algemene lessen te trekken over hoe goed te participeren in de openbare ruimte.

De heer **Virginia** (GroenLinks) vraagt hoe de gemeente kan bepalen of de juiste bewoners betrokken zijn. Waarom zijn de bewoners, wanneer er kaders zijn gesteld, de doorslaggevende bepaler hierin, niet de raad of gezamenlijk?

Mevrouw **Schilderman** (D66) legt uit dat de bewoners van de straat de juiste bewoners zijn. Door iedereen zeggenschap te geven wordt het eerlijker. Nu zijn vooral mensen betrokken die veel tijd hebben. Dit gaat specifiek over straten in woonbuurten die heringericht worden qua openbare ruimte. Dit gaat niet over andere grote projecten die een bepaald doel nastreven wat de gemeenteraad heeft opgelegd.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) denkt dat voorbijgangers of passanten misschien een ander belang hebben dan bewoners. In relatie tot de minimale kaders zouden de bewoners andere belangen kunnen hebben dan maatschappelijke belangen, zoals klimaat, biodiversiteit of toegankelijkheid. Hoe zou dit afgewogen worden?

De heer **Van der Marel** (VVD) constateert ook dat er veel hobbels worden ervaren in het participeren. De VVD is bezorgd dat dit gaat lijken op een buurtreferendum en dat dit vooral voordelig is voor de mondige minderheid. Wie zijn betrokken bij de vaststelling van de scenario’s en hoe richt je het

besluitvormingsproces in? De VVD vindt het een sympathiek voorstel, maar heeft vragen en ziet uit naar de reactie van de wethouder.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt de motie sympathiek, maar het zou om schijnparticipatie kunnen gaan. Besluitvormende participatie klinkt mooi, maar hoe zal dit in de praktijk worden waargemaakt?

Mevrouw **Schilderman** (D66) probeert juist een oplossing te zoeken om mensen meer te laten participeren in de openbare ruimte. Het gaat specifiek om straten die een straat- of buurtfunctie hebben. Er is volgens haar geen sprake van een buurtreferendum. De mensen die betrokken zijn bij de vaststelling van een scenario voor een straat kunnen eigenaren of huurders zijn. Het voorstel is om nu een pilot voor te stellen en nog geen beslissing te nemen over het besluitvormingsproces. Het college kan verschillende mogelijkheden hiervoor onderzoeken tijdens de pilot. Passanten hebben geen zeggenschap in dit voorstel, dat is een tekortkoming. Maar alles vaststellen en sturen vanuit de gemeenteraad kent ook tekortkomingen. Dit voorstel ziet voornamelijk op woonstraten, niet op straten met veel verkeer. De motie is geen algemeen antwoord op alle participatievraagstukken. Het is een stap om te werken aan meer zeggenschap en om te experimenteren hoe je dit beter zou kunnen doen. De gemeente moet laten zien waar haar prioriteiten liggen. D66 ziet prioriteit bij de wijken Overvecht, Zuid en Zuidwest vanwege de leeftijd van de openbare ruimte daar en vanwege de omvorming van 50km- naar 30km-wegen. Zij vraagt de wethouder om een integraal programma van aanpak te maken voor de openbare ruimte voor deze wijken en dat te combineren met de aanpak van de 30km wegen en dit uiterlijk 2021 aan de gemeenteraad voor te leggen. Eventueel wordt op dit punt een motie ingediend.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of Vleuten en De Meern moeten wachten op dit integrale programma. Sommige stukken daar moeten eigenlijk sneller worden vernieuwd.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) heeft moeite met prioriteit geven aan bepaalde delen van de stad op basis van één criterium. Zou dit integraler kunnen worden bekeken?

Mevrouw **Schilderman** (D66) verheldert dat de drie genoemde wijken grote problemen hebben met verkeersveiligheid. Dat is een grote opgave waar specifiek geld voor vrij is gemaakt. Dat betekent niet dat je moet wachten met andere plekken die ook aangepakt moeten worden. Deze nota is zo algemeen dat er geen ruimte is voor sturing door de raad. Met deze motie wordt opgeroepen om daar meer ruimte aan te geven.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zou graag van de wethouder willen weten of die informatie op buurtniveau beschikbaar is. De 30km-zone is een inhoudelijke wijziging vanuit de wens van verkeersveiligheid. Betekent dit een toevoeging van middelen vanuit het Programma Mobiliteit bij het aanpassen van die wegen? Welk prijskaartje hoort hierbij?

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt zich af welk effect deze motie gaat hebben. Waarom is de huidige nota onvoldoende volgens D66 om deze wijken de prioriteit te geven die ze nodig hebben? Waarom moet er specifiek op leeftijd geselecteerd worden?

Mevrouw **Schilderman** (D66) ervaart dat er in de oude wijken veel behoefte is aan verandering van de openbare ruimte. Veel mensen in die oude wijken wonen in hoogbouw en daardoor maken ze extra gebruik van de openbare ruimte, die daardoor belangrijker wordt. Ze onderschrijft de vraag van de heer Te Hoonte naar informatie op buurtniveau. Dit is een mooie kans om alles wat gedaan moet worden te combineren in beleid. Hoe kan de openbare ruimte op deze plekken worden heringericht in combinatie met de 30km-wegenaanpak? Dit voorstel kent ook een heel technisch stuk, namelijk hoe om te gaan met het activeren van onderhoudswerkzaamheden. Dit lijkt heel flexibel, omdat je nu investeringen kunt doen en die over vele jaren uit zou kunnen smeren. Maar dit zou ervoor kunnen zorgen dat de begroting steeds meer vast komt te staan door bestaande uitgaven. Daarom kondigt D66, mede namens het CDA, een amendement aan om voor maximaal 40% van het beschikbare budget voor onderhoud en vervangingen de activering boven de € 0,1 miljoen toe te passen.

De heer **Schipper** (SP) zit ook met dit dilemma, maar vraagt zich af waar het percentage 40% op

gebaseerd is?

Mevrouw **Schilderman** (D66) antwoordt dat de doorrekening in het stuk van het college op circa 35% uitkomt. Met een beetje extra ruimte kom je op 40%. Indien iemand met een goede onderbouwing voor een ander percentage komt, is dit zeker te overwegen.

De heer **Schipper** (SP) vindt dit nogal willekeurig, maar hoort graag wat de wethouder en het college hiervan vinden.

Mevrouw **Schilderman** (D66) omschrijft het als een educated guess. D66 is blij dat de wethouder bezig is het achterstallig onderhoud in kaart te brengen. De wethouder geeft aan op de meeste vlakken een goed beeld te hebben van het onderhoud. Alleen op het gebied van bebording en civiele constructies ligt dit onder de 95%. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om dit komend jaar te verbeteren?

De heer **Van Deún** (PVV) zou het collegevoorstel op twee punten willen verbeteren. De openbare ruimte in de stad is niet overal van even goede kwaliteit. De openbare ruimte van Overvecht is versleten en verouderd. Het college benoemt dit wel, maar de PVV mist daarbij een concrete invulling en termijn. Graag een toezegging dat de wethouder uiterlijk Q4 2021 met concrete plannen naar de raad komt voor het vervangen van de openbare ruimte in Overvecht. PVV houdt hier een motie voor achter de hand.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of de heer Van Deún de gehele openbare ruimte in Overvecht wil vervangen, of alleen bepaalde onderdelen.

De heer **Van Deún** (PVV) wil graag zien waar de prioriteiten van het college liggen. Er moet een concreet plan zijn. De bewoners moeten mede bepalen wat zij belangrijk vinden. Veel inwoners ervaren overlast van verkeersgeluid. Dit blijkt grotendeels te komen van de banden en het wegdek. Het gebruik van stiller asfalt is een doel van dit college volgens het coalitieprogramma, maar in de praktijk gebeurt dit niet overal en zeker niet als standaard. Voor doorgaande wegen wil de PVV de standaard verhogen naar het op dat moment meest geluid-reducerende asfalt. Graag een toezegging van de wethouder hierover. Voor wijkstraten moet maatwerk geleverd worden. Ook hier heeft de PVV eventueel een motie voor.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt op hoeveel van de doorgaande wegen nog geen stil asfalt ligt. Is het toepassen van stil asfalt niet al de standaard in de bebouwde kom?

De heer **Van Deún** (PVV) heeft begrepen dat dit nog niet het geval is. Daarom wil de PVV het als standaard laten opnemen om het meest stille asfalt te gebruiken voor doorgaande wegen.

De heer **Işik** (PvdA) stelt dat corona extra druk legt op het gebruik van de openbare ruimte en het groen. Dan is het nodig dat de kwaliteit wordt gewaarborgd. Nu zijn er middelen om de opgelopen achterstand in te lopen. Hij vraagt om een toezegging van het college dat bij het inlopen van de achterstand wijken zoals Overvecht, Zuilen, Kanaleneiland en Hoograven met voorrang worden opgepakt. Toezicht en handhaving schieten tekort. Daarom kondigt de PvdA een motie aan om een controle uit te voeren, die bijdraagt aan het behoud of verbeteren van het afgesproken kwaliteits-niveau. De bewoners moeten worden betrokken bij de controle.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) heeft twee vragen. Er is al sprake van een gereedmelding en een check als een aannemer klaar is met zijn werk. Hoe verschilt dit van wat er al gebeurt? Er is sprake van een gestandaardiseerde beoordelingslijst. Als er een standaardlijst is, wat is dan de meerwaarde van de bewoners?

De heer **Işik** (PvdA) heeft waargenomen dat de nazorg voor uitgevoerde werkzaamheden zowel door de gemeente als de nutsbedrijven ontbreekt. Als de kwaliteit gelijk gecontroleerd wordt, zou dit kunnen leiden tot minder kosten en goede kwaliteit. De bewoners zijn de belevingsdeskundigen. Zij kunnen de kwaliteit beoordelen.

De heer **Virginia** (GroenLinks) herkent wat de heer Işik voorstelt. Verwacht de heer Işik dat de gemeente in elke situatie huis aan huis gaat vragen om bewoners actief te laten participeren? Of is het meer dat, als er inbreng komt van bewoners, deze gebruikt moet worden?

De heer **Işik** (PvdA) doet een voorstel hierover richting de wethouder. De gemeente stuurt nu een brief aan de bewoners wanneer een straat heringericht gaat worden. Misschien kan de gemeente in de toekomst in een vervolgschrijven om input van de bewoners vragen.

De heer **Virginia** (GroenLinks) ziet ook uit naar de reactie van de wethouder, want deze suggestie klinkt bruikbaar.

De heer **Schipper** (SP) denkt dat dit veel bureaucratie gaat opleveren. Wanneer een project slecht opgeleverd wordt, trekken mensen vanzelf aan de bel. Is er op deze manier geen sprake van overregulatie?

De heer **Işik** (PvdA) wil geen overregulatie of extra werk creëren, maar ziet de noodzakelijkheid op basis van praktijkervaring. Niet overal waar slecht werk wordt geleverd, wordt aan de bel getrokken. Hij kondigt voorts een motie aan met het voorstel om, wanneer de maximumsnelheid van 50km naar 30km veranderd is, binnen de bebouwde kom voor passende klinkers te kiezen, die de kans op wateroverlast minimaliseren en de karakteristieke eigenschappen van de buurt behouden.

De heer **Schipper** (SP) begrijpt dat dit betekent dat de PvdA tegen de aangekondigde motie van de PVV gaat stemmen, die voor stil asfalt pleit. Moeten er klinkers komen op alle 30km-wegen?

De heer **Işik** (PvdA) neigt ertoe om de motie van de PVV te steunen, die aangeeft dat op doorgaande wegen, waar veel druk verkeer is, stil asfalt gebruikt moet worden. Dit voorstel is anders, het stelt voor om klinkers neer te leggen als het asfalt wordt vervangen in 30km-straten.

De heer **Schipper** (SP) stelt voor om de motie iets aan te passen als het niet de bedoeling is dat op elke 30km-straat klinkers komen.

Mevrouw **Schilderman** (D66) vraagt of de motie alleen ziet op straten die van 50km naar 30km zijn gegaan. Graag ook een voorbeeld van een straat die van 50km naar 30km is gegaan, waar opnieuw asfalt is gelegd.

De heer **Işik** (PvdA) is van mening dat klinkers meer veiligheid uitstralen dan asfalt, vandaar dat hij voorstelt om bewust voor klinkers te kiezen waar men van 50km naar 30km is gegaan, maar ook in sommige gebieden waar je nog steeds 50km mag rijden.

Mevrouw **Schilderman** (D66) begrijpt dat de heer Işik ook klinkers wil leggen waar men 50km mag rijden. Wat gaat de heer Işik tegen de bewoners zeggen die met extra geluidsoverlast te maken krijgen? Klinkers geven meer geluid bij 50km.

De heer **Te Hoonte** (VVD) stelt dat het asfalt-klinkerdebat een gevoelig onderwerp is. Daarom zou de gemeente het bij de mensen moeten laten. Van asfalt naar klinkers of van klinkers naar asfalt is een functionaliteitswijziging en zou dus moeten worden betaald uit het mobiliteitsbudget en het Programma Mobiliteit. Dan hoeft deze discussie hier niet gevoerd te worden. Graag de visie van de wethouder hierop.

De heer **Işik** (PvdA) beoogt met deze motie om de klimaatadaptatie op een goede manier te regelen, ervoor te zorgen dat de verkeerssnelheid in de woonwijken afneemt en ervoor te zorgen dat de karakteristieke omgeving gewaarborgd blijft. Zijns inziens zijn klinkers goedkoper qua onderhoud en beheer dan asfalt.

De heer **Van Deún** (PVV) vraagt of de heer Işik kan overwegen om het woord “maatwerk” toe te voegen, want daar gaat het om.

De heer **Işik** (PvdA) neemt die suggestie graag mee. Het stemgedrag van de PvdA zal afhankelijk zijn

van de reactie van de wethouder op het raadsvoorstel.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) stelt dat enkel de CROW-normen voor beeldkwaliteit niet voldoende zijn om de kwaliteit te monitoren en te verbeteren. Zij miste dierenwelzijn, biodiversiteit en circulariteit. In de strekt ter vervanging is het een verbetering dat bij de inrichting van de openbare ruimte ook afspraken over circulariteit en klimaatadaptatie gevolgd worden. Zij kondigt mede namens mevrouw Sturkenboom van Student & Starter twee amendementen aan. Het eerste amendement gaat over een diervriendelijke openbare ruimte. De openbare ruimte wordt erg mensgericht ingericht, ofschoon er mogelijk meer dieren dan mensen gebruik van maken. Het tweede amendement gaat over spontane vegetatie. Alle bloemen, planten en kruiden kunnen in potentie een bijdrage leveren aan de biodiversiteit. Niet alleen de term onkruid is problematisch, maar ook het denken over de manier waarop je met spontane vegetatie omgaat moet veranderen. De wethouder deed toezeggingen om hiermee aan de slag te gaan. In dat licht is het niet logisch of wenselijk om in de nota Openbare Ruimte de oude denkwijze te behouden.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) heeft hier moeite mee. Eerst mocht men geen ongedierte meer zeggen, nu ook geen onkruid meer. De beeldkwaliteit waar de Partij voor de Dieren afscheid van wil nemen, wordt door inwoners anders beleefd. Gaat het hier om maatwerk of moet je alles laten bloeien? Zijn al deze doelen wel verenigbaar voor de Partij voor de Dieren?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) wil ruimte geven voor maatwerk. Waar het kan wordt spontane vegetatie zoveel mogelijk gedoogd, tenzij bijvoorbeeld toegankelijkheid of veiligheid dit ongewenst maken. De doelen zijn verenigbaar en je spaart geld als je niet elke keer de vegetatie weghaalt of wegbrandt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) sluit zich aan bij de heer Wijmenga. Een aanvullende vraag: niet alle groen is hetzelfde, moet worden onderzocht welk groen iets toevoegt voor de biodiversiteit en de ecologische waarde en welk groen niet?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vindt ook dat er verschil is in de waarde van groen. Maar zelfs groen dat niet van hoge kwalitatieve waarde lijkt, kan toch een waarde hebben.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of je niet beter extra plekken voor beschermd groen kunt creëren dan al het spontane groen maar te laten groeien? Waarom inzetten op spontane vegetatie?

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) stelt dat het vanuit het college moeilijk te realiseren lijkt om straten te vergroenen. Spontane vegetatie zou een kans kunnen bieden om dit op een organische manier te realiseren.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) reageert richting het CDA dat het een het ander niet uitsluit. Er moet zo veel mogelijk worden gedaan, dus de Partij voor de Dieren steunt beide opties. Belangrijk is dat de term onkruid uit deze nota verdwijnt en ook het oude denken hierover.

De heer **Te Hoonte** (VVD) concludeert dat de nota een deel van het achterstallig onderhoud oplost zonder een stoeptegel recht te leggen. De VVD ziet grote voordelen in het ontwikkelende beheer, maar sommige passages zouden kunnen zorgen dat het uiteindelijk om functioneel beheer gaat. Graag een toezegging van de wethouder om de raad bij projecten actief te informeren over welk deel van de kosten gedragen wordt vanuit de middelen voor Openbare Ruimte en welk deel vanuit andere programmadoelen. De VVD mist in deze nota ambitie op het gebied van circulariteit. Daarom is een motie voorbereid waarin drie concrete voorstellen worden gedaan om binnen Stadsbedrijven te gaan werken aan circulariteit.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) bedankt de wethouder voor de aanvullende brief met een aantal toezeggingen. Het CDA vindt het belangrijk dat deze nota de financiële basis op orde brengt. Het CDA begrijpt de systematiek en steunt het voorstel van D66 om het plaatje compleet te maken. Zij heeft samen met Student & Starter, D66 en Partij voor de Dieren een amendement voorbereid om zelfbeheer in deze nota op te nemen, zodat dit erkend en gefaciliteerd wordt.
Ze kondigt voorts een motie “Blijf de keuze voor klinkers overwegen” aan. Die wordt afhankelijk van

de reactie van de wethouder ingediend.

Mevrouw **Schilderman** (D66) vraagt op welke straten de motie over de klinkers ziet.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) heeft in de afgelopen jaren gezien dat veel rood asfalt is toegevoegd, ook waar klinkers een optie waren geweest en waar bewoners een voorkeur hadden voor klinkers. Zij verzoekt het college om duidelijk te maken wat de argumentatie hiervoor is en welke keuzes in de komende tijd verwacht kunnen worden. Het doel van de motie is niet om meer of minder asfalt voor te schrijven, maar alleen om het alternatief van de klinkers niet uit het oog te verliezen.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) stelt dat het college aan rood asfalt hecht omdat de raad hierom gevraagd heeft. Een tijd geleden heeft de raad zelf de voorkeur uitgesproken voor rood asfalt bij herinrichting, vooral bij fietsstroken.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) ziet voor de fietsverbindingen graag dat het rood asfalt een mogelijkheid blijft. De wethouder gaf aan dat de combinatie met klinkers nog meer gemaakt kan worden, zodat de straat niet volledig geasfalteerd hoeft te worden. Haar derde motie heeft de titel “Maak werk van de kansen in de wijk”. De nieuwe beheerfilosofie van het college stelt dat je niet moet teruggaan naar wat het al was, maar dat juist een verbeterslag gemaakt moet worden wanneer de openbare ruimte opnieuw wordt aanpakt. Ze wil dit graag verbinden aan de participatie met de bewoners. Hiervoor zou meer verbinding gemaakt moeten worden tussen participatie en alle meldingssystemen in de gemeente.

De heer **Virginia** (GroenLinks) dankt de wethouder voor de raadsbrief en de strekt ter vervanging. Deze zijn verhelderend en een verbetering. De nieuwe aanpak van ontwikkelend beheer past bij de ambities van GroenLinks. Het enige onderwerp waar GroenLinks niet tevreden over is, is het gebruik van bladblazers door de gemeente bij het beheer van de openbare ruimte. GroenLinks wil dit gebruik graag zo spoedig mogelijk uitfaseren, omdat bladblazers veel lawaai- en stankoverlast produceren en veel schade toebrengen aan de leefomgeving van insecten, spinnen en wormen en omdat ze eigenlijk overbodig zijn. Er zijn prima alternatieven. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om het gebruik van bladblazers zo spoedig mogelijk uit te faseren? GroenLinks overweegt hierover een motie in te dienen.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) stelt dat dit of tot minder onderhoud leidt in de openbare ruimte bij gelijkblijvend budget of er moet geld bijkomen. Is de elektrische bladblazer geen compromis?

De heer **Virginia** (GroenLinks) legt uit dat de vraag niet primair “hoe” is, maar “of”. Wat GroenLinks betreft is het wegblazen of weghalen van bladeren in de openbare ruimte niet overal nodig. Misschien kan de wethouder verduidelijken op welke plekken dit per se nodig is. Daar zou verwijdering zonder bladblazers mogelijk zijn.

De heer **Schipper** (SP) vraagt of de heer Virginia de mensen van Stadswerken gevraagd heeft of zij dit een goed idee vinden? Zij moeten het gaan doen.

De heer **Virginia** (GroenLinks) hoopt dat de wethouder mede namens deze ambtenaren kan spreken in zijn beantwoording. De motie gaat uit van een plan dat de wethouder zou kunnen opstellen hoe dit gerealiseerd kan worden. Dit moet in samenspraak gebeuren met degenen die het moeten uitvoeren. Hij heeft dit niet zelf nagevraagd bij Stadswerken omdat hij dit bij uitstek iets vindt dat bij de wethouder hoort. Mensen zijn niet per se positief over werken op een andere manier.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) valt de heer Virginia bij. De Partij voor de Dieren steunt de motie. Stelt de heer Schipper dat, wanneer uitvoerders een mening hebben over de werkwijze, de raad er dan geen uitspraak over mag doen in het belang van de biodiversiteit?

De heer **Schipper** (SP) vindt dat de raad overal een uitspraak over mag doen. De arbeidsomstandigheden gaan hem aan het hart en dit is een voorstel dat overreguleert. Het merendeel van de bladblazers is al elektrisch.

De heer **Virginia** (GroenLinks) vindt participatie op buurt- en straatniveau van groot belang. Hij is dan ook benieuwd naar de reactie van de wethouder op de aangekondigde motie van D66. GroenLinks vindt ook circulariteit belangrijk en hoort dus graag een reactie van de wethouder op de motie van de VVD. Een mogelijkheid om het onderhoud van de openbare ruimte betaalbaar te houden, is een betere controle op het uitgevoerde werk, want dan kunnen in een vroeg stadium eventuele tekortkomingen worden verholpen. Dat scheelt kosten in de toekomst. De knelpunten bij de uitvoering van werkzaamheden door derden en het beschermen van bomen zijn relevant, maar het gaat om een standaardcontrole die steeds bij uitgevoerd werk plaatsvindt, niet alleen wanneer er een melding is. Hij is benieuwd naar de reactie op de motie van de PvdA over toezicht.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) is blij met wat er is geschreven over de modulaire, flexibele en multifunctionele openbare ruimte. Zij is benieuwd welke concrete ideeën en voorstellen de wethouder daarvoor in de toekomst ziet, zodat de openbare ruimte blijft meebewegen met de behoefte van de Utrechters. Zij is ook blij dat er een visie komt voor de openbare ruimte onder de grond. Er is echter straks ook openbare ruimte in de hoogte. Er komen een hoogbouwvisie en een Dakenvisie aan. Hoe wordt die ruimte beheerd en ingericht?

De heer **Schipper** (SP) was na de commissiebehandeling en de raadsbrief content. Hij is wel benieuwd naar het antwoord van de wethouder op het amendement van D66 over de financiering. De SP onderschrijft de motie van de VVD over circulariteit.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) is tevreden over het voorliggende voorstel. Het punt inzake de Merwedekanaalzone komt later dit jaar aan de orde. Het blijft de ambitie van de ChristenUnie om de openbare ruimte zo schoon, heel en veilig mogelijk te houden.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan wethouder Diepeveen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) onderschrijft dat de openbare ruimte van iedereen is en iedereen aangaat. Met deze nota komt er een meer solide financiële strategie en komt er een plan om het achterstallig onderhoud in te lopen. Mevrouw Schilderman spreekt over minimale kaders, maar de behoefte van de raad om kaders mee te geven is groot. In deze periode met corona moeten nieuwe dingen worden bedacht voor participatie, zoals digitale participatie of hybride vormen. Die zijn arbeidsintensief. Hij waarschuwt dan ook voor een al te forse inzet op nieuwe wegen. De voortgangsrapportage inzake het participatiebeleid is in december in de commissie besproken en in de zomer komt de volgende. Het debat over nieuwe wegen hoort daarbij plaats te vinden.

Mevrouw **Schilderman** (D66) vindt dat haar voorstel juist goed past in het beleid. Ziet de wethouder een mogelijkheid om met zijn collega samen te werken aan het uitwerken van het voorstel in het kader van participatie?

De heer **Diepeveen** (wethouder) wijst op de zware druk op de ambtelijke organisatie, die niet toelaat dat op dit moment dit soort stappen worden gezet. Het denken erover moet doorgaan, maar een forse pilot vraagt te veel inzet.
Voorts is er gevraagd naar prioriteit voor Overvecht, Zuidwest en Zuid. Op basis van een secure inventarisatie van achterstallig onderhoud is er een goed beeld van het werk voor de komende jaren. Ook binnen wijken kijkt men op buurtniveau naar de ouderdom van de openbare ruimte. In de raadsbrief staat dat eind van het jaar een meerjarenplanning volgt voor de periode 2022-2026. Die gaat over groot onderhoud, vervangingsinvesteringen en de aanpak van achterstallig onderhoud. De meerjarenplanning schuift elke keer op. Bij de Voorjaarsnota volgend jaar komt er een meerjarenplanning 2023-2027 en de eerste voortgangsrapportage over de uitvoering van de Nota beheer openbare ruimte.

Mevrouw **Schilderman** (D66) vraagt of de wethouder kan aangeven hoeveel geld er per wijk besteed wordt en wat de combinatiemogelijkheden zijn met trajecten op het gebied van verkeer, met name de aanpak van 50 km- naar 30 km-wegen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat men toegaat naar een meerjarenplanning van onderhoud en vervangingsinvesteringen. Bij ontwikkelend beheer hoort ook dat je laat zien hoe je werk met werk maken gaat optuigen. Hij kan nu nog niet zeggen hoe de meerjarenplanning er precies gaat uitzien, maar gaat wel stappen zetten om zichtbaar te maken waar in de stad grote onderhoudswerkzaamheden gaan plaatsvinden.

De heer **Van Deún** (PVV) vraagt of de wethouder in Q4 de prioriteit wil leggen bij de wijk Overvecht.

De heer **Diepeveen** (wethouder) meent dat de voorliggende nota aangeeft dat wijken als Overvecht en Kanaleneiland toe zijn aan een tweede oplevering. Het ligt dus voor de hand dat veel investeringen daar zullen neerslaan. Dat zal in de meerjarenplanning zichtbaar worden. Daarmee wordt de inzet in Overvecht ook zichtbaar. Een en ander wordt in Q4 duidelijk. In de planning zal ook een prioritering worden aangegeven. Als voorbeeld noemt hij het Amazonekwartier, waar de komende tijd met middelen uit de Regio Deal, het mobiliteitsbeleid, het beheer openbare ruimte en de HDSR een plan wordt gemaakt met participatie.

De **voorzitter** stelt voor de wethouder zijn betoog te laten vervolgen. De tijd die voor dit agendapunt gepland stond, is reeds verbruikt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) reageert dat er op 7 december 2020 een commissiedebat was. Afgelopen donderdag is er een strekt ter vervanging gekomen om vandaag te behandelen. Hij onderschrijft dat er tempo moet worden gemaakt, maar meent dat in dit soort gevallen een strekt ter vervanging een extra commissiebehandeling rechtvaardigt.

De **voorzitter** meent dat de afspraak is dat fracties kunnen aangeven dat er dan weer een commissiedebat moet komen. Hij stelt voor de wethouder verder te laten gaan met zijn beantwoording.

De heer **Diepeveen** (wethouder) vervolgt met de inbreng van mevrouw Schilderman over de maximering van de activering. Aan de ene kant is er de behoefte om een robuuste begroting te hebben, terwijl aan de andere kant de flexibiliteit in de begroting niet onnodig aangetast moet worden. Mevrouw Schilderman komt uit op 40% maximering en doet een oproep om met een ander percentage te komen. Gezien de meerjarenprognose zal het percentage over een aantal jaren uitkomen tussen 40% en 45%. Hij doet dan ook de suggestie om 45% of 50% te hanteren. Dat biedt meer garantie en geeft de raad de gewenste sturingsmogelijkheid.

Mevrouw **Schilderman** (D66) komt op basis van de stukken niet verder dan 35%. Wanneer denkt de wethouder over de 40% en 45% heen te gaan?

De heer **Diepeveen** (wethouder) komt daar later op terug.
Voorts heeft mevrouw Schilderman gevraagd of het zekerheidspercentage bij de wegmarkering en bebording hoger dan 70% zal worden. Dat is niet de bedoeling. De wegmarkering en bebording maken beperkt deel uit van het totale budget en de 70% biedt voldoende basis.
De opmerkingen van de heer Schippers over klinkers spreken hem aan. Het betreft inrichtingseisen die voor een belangrijk deel door de raad zijn vastgesteld. Op 30 km-wegen wordt het principe “klinkers, tenzij” gehanteerd. Een en ander heeft te maken met het beeld, de uitstraling, de waterdoorlatendheid en de hittestress. Als het om een hoofdfietsroute, busroute, veel verkeer of een hoge geluidsbelasting gaat, worden geen klinkers toegepast, maar geluidsreducerend asfalt. Op 50 km-wegen is asfalt vaker nodig vanwege een hogere belasting door het verkeer. In deze staande lijn wil hij nu geen wijzigingen aanbrengen. Uitgangspunt is het onderhoud. Het zou wenselijk zijn

om geluidsreducerend asfalt op alle doorgaande wegen te leggen, maar dat is op dit moment financieel niet mogelijk.
Kwaliteitsniveaus worden vastgelegd in contracten en doorvertaald naar opleverprotocollen. Vervolgens wordt daarop controle uitgevoerd. Met een buurtschouw kan de betrokkenheid van burgers verhoogd worden.
In de aangekondigde motie over circulariteit staan interessante ideeën. Hij stelt voor om, na overleg met zijn collega, daarop apart terug te komen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) dankt voor deze toezegging en vraagt wanneer daar een brief over komt. Als de conclusie is dat er geld bij moet, moet de raad wel voldoende tijd hebben om daar in de Voorjaarsnota naar te zoeken.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat dat gaat lukken.
Mevrouw Zwinkels overweegt een amendement in te dienen over het zelfbeheer. De toevoeging kan geen kwaad, maar levert niet zo veel op. Het college komt in maart met een actieplan Zelfbeheer en dan is het moment om daar inhoudelijk over te spreken.
Voorts sprak mevrouw Zwinkels over het opslaan van ideeën van de stad. Hij vindt dit een interessante gedachte en komt op dit punt terug met een brief, in ieder geval voorafgaand aan de Voorjaarsnota.
Over de bladblazers en het lawaai dat ze maken is al vaker gesproken. Het college wil voor het nieuwe bladseizoen begint (Q3) een plan maken om te bepalen waar bladblazers worden ingezet. Daarbij worden ook ecologische afwegingen betrokken. Per februari 2022 zullen de benzine-aangedreven bladblazers niet meer worden gebruikt.

De heer **Virginia** (GroenLinks) vraagt zich af of de wethouder in de brief kan uitleggen wat de nadelen zijn van het stopzetten van het gebruik van bladblazers.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat in het plan in kaart wordt gebracht wat verantwoord is, ook vanuit ecologisch oogpunt.
Mevrouw Sturkenboom vraagt om een doorkijk te geven met betrekking tot modulair. Hij kan geen voorbeelden geven, maar benadrukt wel dat men blijft doorontwikkelen.
Voorts vraagt zij aandacht voor het beheer van de openbare ruimte op hoogte, ook gezien de Dakenvisie en de hoogbouw. Hij meent vooralsnog dat openbare ruimte op hoge gebouwen niet onder de juridische verantwoordelijkheid van de gemeente valt. Dit zal ongetwijfeld in de Dakenvisie aan de orde komen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt in dat kader naar het gebied rondom het station. Ook is besloten dat er op het Defensieterrein openbare daken zouden komen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) zal in de Dakenvisie inhoudelijk hierop terugkomen.
Mevrouw Sasbrink heeft een amendement in voorbereiding om de tekst over een diervriendelijke openbare ruimte uit te breiden en inhoudelijker te maken. Dat valt onder het groen- en dierenwelzijnsbeleid. De Nota beheer openbare ruimte verwijst naar het beleid inzake volksgezondheid, dierenwelzijn, toegankelijkheid en circulariteit. Zo hoeft de nota niet telkens te worden vervangen als er iets verandert in het beleid. Een standaard fup (fauna-uittreedplaats) is niet het beleid; soms zijn er andere opties. In de laatste zin van het amendement staat dat de gemeente vanuit beheer fups moet financieren, ook al worden geen beheeractiviteiten uitgevoerd. Dat is in tegenspraak met de financiële uitgangspunten.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt of het oordeel van de wethouder wijzigt als de laatste zin geschrapt wordt.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt ontkennend. Het formuleren van dierenwelzijnsbeleid in de Nota beheer openbare ruimte is een behoorlijke inbreuk op de systematiek van de nota.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) meent dat de wethouder en zijn collega op dit punt naar elkaar verwijzen. Wanneer kan zij dit regelen?

De heer **Diepeveen** (wethouder) vindt een fup een inrichtingsaspect dat bij het dierenwelzijnsbeleid hoort.
Mevrouw Sasbrink heeft voorts nog een amendement over onkruid op verharding, waarbij het principe “gedogen, tenzij” wordt gehanteerd. Er worden proeven gedaan om, waar mogelijk, onkruid op verharding te laten staan. Die proeven zullen eerder plaatsvinden in woonstraten dan op een A-accentlocatie. Hij ontraadt het amendement.
Tot slot komt hij terug op de inbreng van mevrouw Schilderman inzake het percentage van de maximering. Als alle objecten op de lange termijn, over tientallen jaren, zijn vervangen en er een evenwicht ontstaat, komt men net boven 40% uit. Daarom zou 45% een beter percentage zijn.

De heer **Işik** (PvdA) mist een reactie op zijn aangekondigde motie over de klinkers.

De heer **Diepeveen** (wethouder) ontraadt die motie, onder verwijzing naar zijn woorden over klinkers en asfalt.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) vraagt de wethouder in een brief terug te komen op de in haar motie aangekaarte modulaire openbare ruimte.

De heer **Diepeveen** (wethouder) zegt toe dit mee te nemen in de brief over circulair.

Mevrouw **Schilderman** (D66) vraagt of de wethouder met het amendement van D66 kan instemmen als daarin wordt opgenomen dat de wethouder de ruimte heeft om bij de raad terug te komen als de overschrijding dicht bij de 40% zit.

De heer **Diepeveen** (wethouder) stelt de wedervraag of D66 uit de voeten kan met 45%.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over het voorstel voor geëindigd.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

13. Initiatiefvoorstel Een eerlijke start voor ieder kind. Voorstellen voor een eerlijk en transparant toelatingsbeleid op basisscholen in Utrecht.

De **voorzitter** merkt op dat de eerste termijn al eerder is afgehandeld en dat nu de tweede termijn aan de orde is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat hij bij de behandeling van de eerste termijn niet aanwezig was. Hij wil van de gelegenheid gebruikmaken om mevrouw Assen te feliciteren met het opstellen van een initiatiefvoorstel, één van de mooiste middelen die raadsleden hebben. Hij dankt haar voor het initiatiefvoorstel, ook voor de helderheid van de beslispunten. Hij zal daar bij de behandeling van het andere voorstel over dit onderwerp iets over zeggen. Misschien is dit voor het college een leerervaring.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) dankt mevrouw Assen voor het initiatiefvoorstel en het goede werk. De GroenLinks-fractie is blij dat de PvdA-fractie de vorige keer heeft willen afwachten wat de scholen en het college zouden inbrengen. Daarover zal dadelijk worden gesproken. Dat is voor wat de GroenLinks-fractie betreft voor nu voldoende.

De heer **Van Steeg** (CDA) dankt de PvdA-fractie voor het intensieve werk. De CDA-fractie heeft een voorkeur voor het collegevoorstel om samen met de scholen een oplossing te vinden.

De heer **Wiegant** (SP) heeft mevrouw Assen de vorige keer al dank gezegd voor het initiatiefvoorstel. Wat zijn volgens haar de belangrijkste verschilpunten tussen haar initiatiefvoorstel en het voorstel van het college? Waarom vindt zij haar eigen voorstel beter?

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) maakt mevrouw Assen nogmaals een compliment voor dit initiatiefvoorstel. De PvdA-fractie heeft een heel goed voorstel ingediend. De Student & Starter-fractie is daar erg positief over. Er is echter één klein onderdeel dat ontbreekt: een communicatieplan om ouders goed op de hoogte te brengen. De Student & Starter-fractie kan echter met het voorstel instemmen.

De heer **Saiah** (D66) zegt dat over dit initiatiefvoorstel al uitgebreid is gesproken. Hij kan zich aansluiten bij de complimenten die de andere raadsfracties hebben gemaakt.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) merkt op dat de PvdD-fractie niet kan achterblijven met het geven van complimenten voor het initiatiefvoorstel. In de eerste termijn was de PvdD-fractie al erg positief over het initiatiefvoorstel en dat is ze nog steeds.

Mevrouw **Assen** (PvdA) dankt de sprekers voor hun complimenten. De heer Wiegant heeft gevraagd naar de belangrijkste verschilpunten tussen het initiatiefvoorstel en het voorstel van het college. Het grootste verschil is het tegengaan van segregatie. Om die reden wil de PvdA-fractie het e reden van dat wij dit voorstel nu wél behandelen.
Het initiatiefvoorstel "Een eerlijke start voor ieder kind" is een voorstel om een einde te maken aan het oneerlijke aanmeld- en toelatingsbeleid op de basisscholen. Al jaren zijn ouders daar de dupe van, maar hun signalen werden door de vorige wethouder weggewuifd. De PvdA-fractie is blij dat deze wethouder dat niet deed. Het onderzoek liet er geen misverstand over bestaan: scholen omzeilen de wet en vergroten de segregatie.
Het voorstel van de PvdA-fractie behelst een centraal aanmeldmoment, een centraal aanmeldpunt en een aantal voorrangsregels. Ze is blij dat dit in het collegevoorstel terugkomt en er een eerlijk en transparant aanmeldbeleid komt, al moet de raad erop toezien dat het inderdaad zo uitpakt. De PvdA-fractie gelooft dat niet per definitie.
De PvdA-fractie vraagt zich echter af of het voorstel van het college ambitieus genoeg is. Het is niet bekend hoe dat precies zal uitpakken, bijvoorbeeld op het punt van segregatie. Daarom vindt de PvdA-fractie monitoring moet aantonen of met het nieuwe aanmeldbeleid segregatie wordt tegengaan. Zo niet, dan moet er worden bijgestuurd. Het tegengaan van segregatie moet minimaal een doel zijn. Het begint bij ambitie en bij het uitspreken waar men heen wil, welk soort stad men wil zien en hoe men wil bijdragen aan bewustwording daarover. Segregatie zorgt voor een opeenstapeling van problemen in klassen, waarmee de kans op goed onderwijs wordt geschaad. Segregatie voorkomt dat kinderen met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten, terwijl onderzoek aantoont dat de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen baat heeft bij ontmoeting. De kinderen moeten leren omgaan met verschillen. Daarmee wordt bijgedragen aan een sterkere en meer veerkrachtige samenleving.
Het zou goed zijn als men eerlijk is over de relatie tussen segregatie en keuzevrijheid, zonder dat wordt gedaan alsof men keuzevrijheid wil afschaffen. Daarover voeren wij nu geen eerlijk debat. Ook het ministerie zegt hierover dat naast woonsegregatie de keuzevrijheid van ouders de belangrijkste oorzaak van segregatie in het onderwijs is. Dat zeggen en erkennen betekent niet dat keuzevrijheid wordt afgeschaft. De PvdA-fractie hoopt het debat over wat nodig is om kansengelijkheid te bevorderen en segregatie tegen te gaan open te voeren, en alles wat daartoe effectief is te bekijken, in het belang van de gelijke kansen van kinderen. Men zou dat debat moeten voeren zonder op de uitkomsten vooruit te lopen.
Zij meent in het voorgaande antwoord te hebben gegeven op de vraag van de heer Wiegant. Het grootste verschil is het tegengaan van segregatie. Zoals ook de politiek leider van een bepaalde politieke partij zegt: "woorden doen ertoe". Het tegengaan van segregatie zou tot doel van het aanmeldbeleid moeten worden gemaakt.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over het voorstel voor geëindigd.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering stelde de voorzitter aan de orde:

14. Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basisonderwijs.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) stelt dat ieder kind een eerlijke kans verdient en dat ieder kind daarom dezelfde mogelijkheden moet krijgen om naar een school te gaan die bij hem of haar past. In het onderzoek dat er dankzij de PvdA kwam, was te zien dat dit helaas niet altijd het geval was. Daarom is het zo belangrijk dat er nu een centraal aanmeldbeleid komt. Voor GroenLinks komt daarmee een lang gekoesterde wens in vervulling. Voor ieder kind wordt het duidelijk hoe het zich kan aanmelden. Het werkt op elke plek hetzelfde en het zorgt voor eerlijke kansen. In de commissie had mevrouw Kleinrensink al complimenten gegeven, omdat zij in het aanmeldbeleid terugziet wat GroenLinks belangrijk vindt, bijvoorbeeld de voorrangsregels waarin wordt gekeken naar een doorlopende leerlijn voor leerlingen met een VE-indicatie en voorrang voor kinderen in de wijk. GroenLinks is heel blij hoe de scholen een afspiegeling van de wijk zullen worden. In de commissie zijn de vragen over de start helder beantwoord. Mevrouw Kleinrensink kijkt ernaar uit om snel te beginnen met het aanmeldbeleid. Wat haar betreft kan dat niet vroeg genoeg en zij is dus blij dat de gemeente hier na de zomer mee begint. Er is gesproken over de communicatie en de wijze waarop ouders erbij betrokken worden. Dit is toegezegd door de wethouder.
GroenLinks had ook aandacht gevraagd voor het tegengaan van segregatie in het onderwijs. Het aanmeldbeleid gaat gemonitord worden. Gekeken zal worden naar wat dit doet met de tweedeling. Dit is mooi. In de commissie deed de wethouder de toezegging dat zij later dit jaar zal kijken hoe segregatie in het onderwijs breder tegengegaan kan worden. Dit is een groot vraagstuk in de stad, dus het is goed dat hier stappen in gezet worden. Hier moet later verder over gesproken worden.

De heer **Wiegant** (SP) vraagt wat GroenLinks ervan vindt dat het tegengaan van segregatie niet is opgenomen als doel in dit aanmeldbeleid. Wil de partij het eerst onderzoeken?

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat in de doelen staat opgenomen dat men meer een afspiegeling van de wijk wil. Dit is een belangrijke stap, want met name hoogopgeleide ouders sturen hun kind in andere wijken naar school. Doordat dit is opgenomen, wordt er wat gedaan tegen segregatie. Mevrouw Kleinrensink is het met de heer Wiegant eens dat het goed is om verder te kijken. Doordat dit doel is opgenomen, is het voldoende geborgd.

De heer **Wiegant** (SP) vraagt wat het nadeel zou zijn om het tegengaan van segregatie als doel op te nemen.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat er een aantal nadelen aan zit. Allereerst zou men terug moeten naar de scholen en dus weer opnieuw moeten beginnen. Het is beter om nu gelijk met het aanmeldbeleid te beginnen. Bovendien kan het elkaar soms tegenwerken. Het belangrijkste is dat de school een afspiegeling is van de wijk. Idealiter zijn de wijken mooi gemengd. Hier zijn nog wel wat stappen in te zetten. Niemand wil nu zeggen dat alle kinderen in bijvoorbeeld Oost naar een andere school moeten in Overvecht.

Mevrouw **Assen** (PvdA) vraagt of mevrouw Kleinrensink de opvatting deelt dat er aannames zitten in wat zij nu stelt over hoe segregatie zich gaat ontwikkelen en dat het dus juist goed zou zijn om een doelstelling op te nemen en deze stevig te monitoren.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) deelt de opvatting dat er aannames in zitten. Daarom moet bekeken worden hoe het aanmeldbeleid uitpakt en is zij blij dat er gemonitord wordt op de segregatie. Hiervoor hoeft dit niet als doel opgenomen te worden. Dit zou concreet niks toevoegen, maar er wel voor zorgen dat de gemeente terug moet naar de scholen waardoor het aanmeldbeleid later zou beginnen.

Mevrouw **Assen** (PvdA) begrijpt dit punt. De PvdA wil ook zo snel mogelijk door met het aanmeldbeleid. Hierom heeft zij in de motie die zij later zal indienen het dictum aangepast. Het college kan er natuurlijk wel zelfstandig voor kiezen dat het tegengaan van segregatie een doel is.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) vindt zeker dat het college uit moet spreken dat het tegengaan van segregatie een doel is van de gemeente. In het aanmeldbeleid wordt dit ook gezegd, doordat er geëvalueerd gaat worden.

Mevrouw **Assen** (PvdA) stelt dat het niet allebei waar kan zijn. Als het er impliciet al staat, zou het ook geen probleem hoeven zijn om het expliciet te zeggen.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) merkt op dat duidelijk als doel staat opgenomen dat de school een betere afspiegeling wordt van de wijk. Daarmee is een belangrijke stap gemaakt. Blijkbaar mist mevrouw Assen hier iets in. Wat levert het extra op als dit als doel wordt opgenomen?

Mevrouw **Assen** (PvdA) antwoordt dat men niet precies weet hoe het uitpakt. Zij deelt de wens om data te hebben. Het levert bewustwording op indien als doel uitgesproken wordt dat Utrecht een minder gesegregeerde stad wordt. Dan kan er vervolgens ook steviger gemonitord en bijgestuurd worden.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) verwacht dat door de monitoring al heel duidelijk te zien zal worden wat dit doet. Het is sowieso spannend hoe het aanmeldbeleid uit zal pakken. Naar aanleiding van de monitoring zal zeker ook gesproken worden over wat het doet met segregatie. Alles in het aanmeldbeleid is nieuw, dus alles zal geëvalueerd moeten worden. Mevrouw Kleinrensink is vooral benieuwd of de school een betere afspiegeling van de wijk wordt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) hoort dat alles nieuw is en vraagt of er dus geëxperimenteerd wordt met kinderen in de stad.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) antwoordt dat ze dat niet helemaal zegt. Het vorige beleid, of eigenlijk het gebrek aan beleid, werkte helemaal niet. Bepaalde kinderen kregen geen kansen om op een bepaalde school terecht te komen. Er is een grote stap gezet, maar er moet ook gaandeweg geleerd worden. In andere steden werkt het goed, dus mevrouw Kleinrensink heeft er alle vertrouwen in. Dat betekent niet dat er later niet gekeken wordt of er bijgesteld moet worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt dit precies het probleem van het voorliggende raadsvoorstel. Men weet niet precies wat er gebeurt, maar ouders moeten wel met dat beleid aan de slag. Het convenant is nog in concept, moet nog door de medezeggenschap en kan ook nog aangepast worden. De simulatie is nog niet afgerond, maar de raad wordt al wel gevraagd het geld vrij te maken en ermee in te stemmen. Dit is raar beleid.

De heer **Saiah** (D66) vindt dat de heer Te Hoonte hier te kort door de bocht gaat. Er is al vaak over gedebatteerd, er zijn onderzoeken gedaan, er is advies ingewonnen, er waren RIB's, waarbij de heer Te Hoonte niet aanwezig was, er is met schoolbesturen gesproken. Nu is er eindelijk een plan dat werkt. Uit de praktijk in andere gemeentes en onderzoeksresultaten kan men het vertrouwen hebben dat het kan werken in Utrecht. Het was al bekend dat de VVD hier geen groot voorstander van is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat hij niet bij de RIB's was omdat mensen zich soms ergens anders voor kandideren in het leven en doelen nastreven. Dat leidt dan tot verschuivingen in partijen. Hij kan zich voorstellen wat ouders meemaken als ze hun kinderen voor een school aanmelden. Met dit beleid kan er geen zekerheid gegeven worden aan ouders wat het beleid is. Het convenant bevat nog veel punten die uitgezocht moeten worden. In Den Haag lag het beleid 100% vast. Het document in Utrecht is een werkdocument. De heer Te Hoonte wil weten wat de definitieve keuzes zijn. De besluitvorming luidt nu dat de wethouder verzocht wordt om ergens naartoe te

werken. Wat is het recht van een raadslid daarna dan nog om er iets van te vinden?

De heer **Saiah** (D66) antwoordt dat ouders in de oude situatie niet wisten waar ze aan toe waren. Het was niet transparant, de regels van de verschillende scholen waren niet transparant. Nu probeert de raad de situatie juist aan te scherpen en transparant te maken, waardoor ieder kind de kans maakt om op een school van voorkeur terecht te komen.

Mevrouw **Assen** (PvdA) vraagt aan de heer Te Hoonte hoe hij het dan wel wil doen. Zijn opmerkingen zijn erg makkelijk en doen geen recht aan wat er misging. Mevrouw Assen kan zich ook wat voorstellen bij de moeilijkheden om een kind nu aan te melden, maar de heer Te Hoonte lijkt minder begaan te zijn met de ouders die men tot nu toe gehoord heeft.

De heer **Van Steeg** (CDA) sluit zich hierbij aan. Hiervoor waren er ook problemen. Hij begrijpt de bezwaren van de heer Te Hoonte, maar vraagt hoe hij aankijkt tegen het brede draagvlak dat hier toch voor is? Er moet geëvalueerd worden over de voortgang, maar er is een gedegen proces geweest.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) wil reageren op onder andere de heer Saiah en mevrouw Assen. Er is het een en ander misgegaan, maar is dit niet de verantwoordelijkheid van scholen? Zij hebben het beleid niet goed uitgevoerd. Moet hier niet eerst naar gekeken worden voor de gemeente het probleem van de scholen gaat oplossen?

De **voorzitter** constateert dat veel leden het woord willen, maar vraagt hun de focus te houden. Mevrouw Kleinrensink was bezig met haar bijdrage, maar omdat er veel vragen aan de heer Te Hoonte zijn gesteld mag hij hier nog op reageren.

De heer **Te Hoonte** (VVD) leeft ook mee met de verhalen van mensen die ten onrechte zijn afgewezen bij een school. Meerdere ouders die hij kent hebben zich verbaasd over de regels op scholen en de informatie die ze kregen. Niet iedere ouder gaat dan de wet lezen om er vervolgens achter te komen dat het pas vanaf de derde verjaardag van het kind mag. Maar de gemeente had in dit geval ook niet de moeite genomen om te zien hoe het werkelijk op scholen ging. De wethouder van D66 zit al heel lang op onderwijs, dus het is D66 wel aan te rekenen dat dit niet gebeurd is. Bij de meeste scholen stond vrij openbaar te lezen dat vooraanmeldingen mogelijk waren en dat ouders dan een kaartje ontvingen wanneer het kind drie werd. Bij sommige scholen is dat zelfs nu nog het geval. De gemeente had kunnen beginnen met op een fatsoenlijke manier informatie verschaffen en handhaving. Nu schiet ze door naar een centraal aanmeldbeleid. Voor de VVD is een voorwaarde hiervoor dat de raad weet waar hij voor tekent en hier inspraak op houdt. Nu worden partijen die de wet overtreden hebben beloond met een financiële bijdrage.

Mevrouw **Assen** (PvdA) vraagt of het centrale aanmeldbeleid het grootste bezwaar is voor de VVD. Dat is er namelijk in heel veel gemeenten. Of gaat het om hoe nu de beslispunten zijn geformuleerd?

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat de beslispunten een groot bezwaar zijn. Het is volkomen niet helder wat men nu krijgt. Er zit heel veel beleidsvrijheid in voor de wethouder zonder dat het een mandaatregeling is. Dit heeft de heer Te Hoonte nagevraagd. Het is heel vaag en onduidelijk. Er staat niet concreet in wat de gemeente krijgt. Dat kan ook niet, want het is niet haar beleid. Dat is een lastig punt. Hiermee treedt de gemeente in bevoegdheden die niet de hare zijn. De gemeente had er als toezichthoudende partij wel wat van kunnen vinden. Als de VVD voor stemt, moeten er concrete voorwaarden gesteld worden en moet in ieder geval de positie van de raad beschermd worden.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) is verbaasd over wat de heer Te Hoonte zegt over de handhavingstaak van de gemeente en over de toezichthoudende partij. In het verleden ging het aanmeldbeleid via schoolbesturen. Dat is nu nog steeds het geval. De toezichthoudende taak zit bij

de Inspectie. Met dit voorstel probeert de gemeente meer sturing te geven binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft. Dat betekent inderdaad enige onzekerheid. Er moet immers met partners samengewerkt worden. Tegelijkertijd komt er een speelveld met veel meer transparantie. De handhavingstaak had de gemeente niet en krijgt ze ook niet. De toezichthoudende partij is ze evenmin.

De **voorzitter** geeft mevrouw Kleinrensink het woord om haar bijdrage voort te zetten.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) wil nog kort reageren op wat er gezegd is. Het is belangrijk te beseffen dat de gemeente in dit voorstel een partner is in het proces. Het is inderdaad aan de scholen. Daarom ligt het nu bij medezeggenschap. Het is heel mooi dat de gemeente gaat faciliteren in het aanmeldbeleid. De gemeente zorgt voor een website en heeft een heel duidelijke taak. Tegelijkertijd zijn de precieze regels in samenwerking met de scholen opgesteld.
Mevrouw Kleinrensink was bijna aan het einde van haar bijdrage. Het is belangrijk dat er verder gekeken wordt en dat er aandacht moet zijn voor segregatie. Hierom zal GroenLinks een motie steunen van de PvdA over de monitoring van segregatie.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) stelt dat in de commissie bleek dat de wethouder de moeder van de schoolbesturen speelt. Eerst vroegen de scholen geld bij “papa het Rijk” en dat kregen ze ook. Daarna hielden ze hun hand op bij “moeder de wethouder” omdat ze aangaven niet genoeg te hebben gekregen. Eerst ging het om verduurzaming, nu om het aanmeldbeleid, waar ze nota bene zelf verantwoordelijk voor zijn en waarbij ze steken hebben laten vallen. Stadsbelang vraagt zich af of het hiermee stopt. De Inspectie heeft laten weten dat er ruim een miljard euro op de plank ligt bij basisscholen en diverse schoolstichtingen en heeft daarom een signaleringswaarde ontwikkeld. Ook de minister van Onderwijs is dat ongebruikte vermogen een doorn in het oog. De wethouder van Onderwijs in Utrecht wil toch elke keer de portemonnee trekken, terwijl ze geen inzicht heeft in het vermogen van de scholen in Utrecht. Dat heeft ze laten blijken in de commissie. Ze vindt dat Stadsbelang Utrecht het zelf maar moet uitzoeken. Dit is natuurlijk belachelijk, want de Inspectie heeft zelf aangegeven dit ook niet inzichtelijk te krijgen. Kan de wethouder onderzoeken wat het vermogen is van de scholen en of de scholen in Utrecht conform de signaleringswaarde handelen en hierbij rekening houden met de algemene reserves en bestemmingsreserves? Zo nee, dan zal Stadsbelang Utrecht de motie “Eigen vermogen scholen” indienen. Stadsbelang Utrecht vindt dat de wethouder eerst inzichtelijk moet krijgen wat scholen zelf kunnen betalen. Daar zijn ze zelf verantwoordelijk voor. Als ze niet genoeg hebben, moeten ze aan het jasje trekken van papa het Rijk.
De heer De Boer komt op het aanmeldbeleid. Gisteren vroeg zijn zoon van negen of hij voor tien euro “Roblox” mocht kopen voor een online game. De eerste reactie van de heer De Boer was instemmend en hij vroeg wat je ermee kon doen. Hij vroeg eerst of zijn zoon zelf genoeg gespaard had, want hij geeft niet zomaar geld. Kinderen horen namelijk te leren wat sparen is, net als schoolbesturen. Uit het schrijven van de Inspectie blijkt dat ze weten wat sparen is. Ze doen dit zo goed dat ze het geld niet uitgeven waar het voor bedoeld is. Het is de verantwoordelijkheid van de zoon van de heer De Boer om goed om te gaan met het spel, maar ook met zijn geld. Besloten werd dat de zoon de helft zou betalen en de heer De Boer de andere helft, nadat de zoon goed had uitgelegd wat het was en hoe hij hier verantwoordelijk mee om kon gaan. Scholen zijn verantwoordelijk voor het aanmeldbeleid. Dit heeft de heer De Boer gecheckt bij de ambtenaren. De gemeente is hier niet verantwoordelijk voor, maar toch wil de wethouder structureel en eenmalig de portemonnee trekken.

Mevrouw **Assen** (PvdA) merkt op dat de gemeente als taak heeft om, in overleg met de scholen, het aanmeldbeleid vorm te geven via de Lokale Educatieve Agenda. Erkent de heer De Boer dit? De gemeente heeft hier dus wel degelijk een aandeel in.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat de gemeente een rol kan hebben, maar dat het aanmeldbeleid de verantwoordelijkheid is van de scholen.

De **voorzitter** stelt voor het erop te houden dat de heer Assen en de heer De Boer het niet met elkaar eens zijn. Hij krijgt tevens van de voorzitter van de commissie door dat de bijdrage van de heer De Boer veel lijkt op zijn commissiebijdrage. Hij verzoekt de leden de commissie niet over te doen.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) vraagt waarom de wethouder de portemonnee wil trekken terwijl de schoolbesturen verantwoordelijk zijn. Is de wethouder bereid om de structurele bijdrage te schrappen uit het voorstel en de verantwoordelijkheid te laten waar die hoort en tevens de eenmalige bijdrage te verlagen naar €50.000? Stadsbelang en de VVD dienen mogelijk het amendement “Scholen financieel verantwoordelijk” in.

De heer **Te Hoonte** (VVD) meldt dat de VVD het amendement van de heer De Boer zal steunen. Zoals in de commissie al aangegeven, staat de VVD niet te springen om het centraal aanmeldbeleid in het Utrechts basisonderwijs. Het komt de keuzevrijheid van ouders niet ten goede. Het is als middel niet noodzakelijk om ervoor te zorgen dat schoolbesturen zich houden aan de Wet op het primair onderwijs. In de commissie had de VVD al verzocht om ervoor te zorgen dat er veel keuzevrijheid blijft voor ouders en dat ze op meer dan drie scholen voorrang krijgen bij het criterium “buurt”. De wethouder gaf in de commissie aan dat ze er ook aan denkt dat het er meer zouden moeten zijn, maar dit was ook weer niet concreet. Hierom wil de VVD toch een motie indienen waarin vastgelegd wordt dat er in het gemeentelijk aanmeldbeleid, waarvoor geld vrijgemaakt wordt, in ieder geval vijf scholen zijn die binnen het afstandscriterium voor de kinderen vallen. Kan de wethouder dit toezeggen?
Daarnaast kwam de VVD tot de conclusie dat het huidige kader van stedelijke scholen en scholen die voor iedereen zijn toch nog niet voldoende is. Er lijkt wat tussen te vallen. Dit gaat met name om scholen met specifieke leerconcepten. Deze scholen hebben vaak meer een wijkkarakter. Zij zijn op een groter gebied geënt. Zij hebben dit mogelijk ooit ook op een groter gebied aangevraagd. Maar ze zijn niet stedelijk. Daarom wil de heer Te Hoonte vragen of er niet een laag tussen kan, waarin scholen kunnen zeggen dat ze een wijk bedienen, een groter gebied dan een buurt, en daarom niet onder het aanmeldbeleid willen vallen.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) vindt dit een goed punt. Dit is al veel besproken. Dat deze scholen voor een groter gebied fungeren, hoeft niet te betekenen dat ze niet mee hoeven te doen, maar wel dat de criteria iets anders moeten zijn. De gereformeerde basisschool krijgt bijvoorbeeld kinderen uit Leidsche Rijn. In het nieuwe voorstel kan dat nog steeds, omdat dat wettelijk zo is geregeld. Deze zorg wil mevrouw Streefland-Driesprong dus graag wegnemen bij de heer Te Hoonte.

De heer **Te Hoonte** (VVD) constateert dat mevrouw Streefland-Driesprong komt met een regionale school die gebaseerd is op een geloofsrichting. Het gaat de heer Te Hoonte juist meer om scholen die onder het algemeen bijzonder onderwijs speciale leerconcepten aanbieden en die wat meer op wijkniveau opereren. Zij vallen hier nu nog buiten en de heer Te Hoonte zou scholen iets meer ruimte willen bieden om dit zelf te bepalen.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) stelt dat voor deze scholen hetzelfde concept geldt. De vrije school en montessorischolen vallen hier ook onder. Het is goed om te monitoren of dit in het aanmeldsysteem ook zo landt.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) stelt dat er van alles valt onder scholen met een speciale denominatie, zowel scholen met een geloofsovertuiging als bijvoorbeeld Montessorischolen. Pleit de heer Te Hoonte er nu voor dat scholen met een stedelijke functie een wijkfunctie moeten krijgen, of wil hij dat scholen in de wijk die meedoen een groter gebied zouden moeten krijgen?

De heer **Te Hoonte** (VVD) pleit ervoor om te onderkennen dat er scholen zijn die zich richten op iedereen uit de buurt, al dan niet met bijzonder onderwijs met welke denominatie dan ook, en dat er

ook scholen zijn die bijvoorbeeld montessori- of daltononderwijs aanbieden als “algemeen bijzonder onderwijs” en zich hierbij richten op bijvoorbeeld Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern, omdat zij denken dat in die twee wijken voldoende leerlingen zijn van wie de ouders dat onderwijsconcept willen omdat dat geschikt is voor het kind. Bij de nieuwe regels zouden zij of onder de buurtfunctie vallen, waarbij de kinderen naast de school in eerste instantie voorrang krijgen, of ze moeten kiezen voor een stedelijke school, waarmee ze een nog bredere functie krijgen dan nu. De heer Te Hoonte zou die scholen de ruimte willen geven om zich te richten op de wijk. Dit is niet in de commissie besproken, maar dit soort scholen kunnen ertussenuit vallen. Straks is er een set scholen die zich op de hele stad of zelfs de regio richt en een set scholen die alleen werkt met het afstandscriterium. Als de wethouder kan toezeggen dat zij dit in ieder geval wil onderzoeken, is men een stap verder.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) vertelt dat in een technische bijeenkomst duidelijk werd dat een aantal scholen regionaal wil zijn en een aantal scholen mee wil doen aan het aanmeldbeleid. De scholen herkennen zich dus in deze twee varianten. Scholen die breder willen werken, kunnen ook met dit aanmeldbeleid werken.

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat het ook gewoon toegevoegd kan worden als er geen zorg over is. Dat is ook prima. Hij heeft het idee dat de drie vrij grote scholenstichtingen die er in Utrecht zijn de leiding zullen hebben gehad bij het opstellen van dit convenant. Een aantal kleinere stichtingen of landelijke stichtingen hebben een of twee scholen. Het toevoegen van de wijkfunctie kan ook een geschikte optie zijn die scholen in de toekomst misschien wel willen kiezen.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt of de heer Te Hoonte, gezien zijn kritiek op het hele voorstel, het systeem hiermee niet nog complexer maakt in plaats van eenvoudiger.

De heer **Te Hoonte** (VVD) denkt van niet. Het systeem is al heel complex. Dit vormt een bruggetje naar zijn volgende punt. Er lopen nog simulaties over hoe dit uit zal pakken. De medezeggenschap op de scholen moeten er nog iets van vinden. In de raad komen nog reacties. Er zullen dus nog wel zaken aangepast worden. In andere steden is het convenant veel gerichter op de daadwerkelijke regels. De raad weet dus eigenlijk niet zo goed waar hij voor tekent. Er zijn vast veel gesprekken over geweest. Het vertrouwen in de coalitie in de eigen wethouder is groot. Maar na de verkiezingen, in een volgende coalitie, moet ook nog duidelijk zijn waarvoor getekend is en hoe men daarmee verder gaat. De heer Te Hoonte wil de wethouder vragen of zij alsnog bereid is om het definitieve convenant naar de raad te sturen. Het is een samenwerkingsovereenkomst die financiële gevolgen heeft voor de stad. Dat suggereert beslispunt 2 althans. De raad zou dus in ieder geval iets mogen vinden op het minste niveau, de wensen- en bedenkingenperiode. Dat duurt twee weken. Dan kan de raad er in ieder geval nog een keer iets van vinden. Als de wethouder dit niet wil toezeggen, heeft de heer Te Hoonte hier een amendement voor klaarliggen. Verder wil hij de wethouder vragen hoe zij er in de toekomst mee wil omgaan als er door de scholen wijzigingen in het convenant worden voorgesteld of als de raad verzoeken heeft. Hoe gaat dit proces? Zij mag ook toezeggen er nog op terug te komen voor het definitieve convenant is getekend.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) is blij dat het voorstel er ligt. De ChristenUnie zal voor stemmen. Mevrouw Streefland-Driesprong denkt dat dit centrale aanmeldbeleid inzicht zal geven in de groei en krimp en dus in de onderwijshuisvestingsvragen. Hoe kijkt de wethouder hier tegenaan? Is er een relatie tussen het aanmeldbeleid en de huisvestingsvraag? Kan de raad hierover geïnformeerd worden?
De ChristenUnie zal de motie van de PvdA met betrekking tot segregatie in het onderwijs steunen. Tot slot wil mevrouw Streefland-Driesprong expliciet aangeven dat een gesegregeerde school, waar veel kinderen zitten met een lagere sociaaleconomische klasse, nog niet wil betekenen dat het ook een school van slechte kwaliteit is. Deze scholen kunnen het soms namelijk buitengewoon goed doen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) las in diverse stukken dat monitoring het zicht op de onderwijshuisvesting

zou verbeteren. Maar scholen weten met dit aanmeldbeleid pas als kinderen drie jaar zijn geworden hoeveel leerlingen er zijn. Met welke snelheid gaat er lokaal bijgebouwd of gesloopt worden?

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (ChristenUnie) antwoordt dat, wanneer een kind zich bij drie jaar aanmeldt, je voor de komende jaren weet wat er nodig is aan groei. Nu ontstaat er heel veel ruis in het huisvestingsvraagstuk, omdat het onbekend is of leerlingen op meerdere scholen zijn aangemeld en de lijsten waar scholen mee werken wel de juiste zijn. Dit zou meer transparantie kunnen geven, maar het is misschien ook een goede vraag voor de wethouder. Bijbouwen kan razendsnel bij schoolbesturen.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) concludeert, kijkend naar het onderzoeksrapport, dat het voorstel van het college rijmt met de meeste aanbevelingen. Er zijn echter nog twee aanbevelingen die ontbreken in het voorstel. De eerste daarvan is de ombudsfunctie. Het is heel belangrijk dat hier zo snel mogelijk budget voor vrijgemaakt wordt. Student & Starter hoopt dat de wethouder die handschoen oppakt. De tweede aanbeveling was om na te denken over de balans tussen een gelijk speelveld en het stimuleren van in de buurt naar school gaan. Wat Student & Starter betreft is het aanmeldbeleid juist geschikt om ongelijke kansen tegen te gaan. Het is een gemis dat het tegengaan van segregatie niet expliciet is opgenomen in het voorstel.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) meent dat de heer Koppelaar twee verschillende dingen zegt. Eerst wordt er gevraagd om te zorgen voor de balans tussen een gelijk speelveld en het stimuleren van in de wijk naar school gaan. Vervolgens is het doel van het aanmeldbeleid om zo veel mogelijk in de wijk naar school te gaan. Hoe kijkt de heer Koppelaar hier tegenaan?

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) denkt dat die ongelijkheid en gelijkheid op veel verschillende manieren gedefinieerd kunnen worden. Dit moet juist zo breed mogelijk aangepakt worden. Dat gaat bijvoorbeeld over de etnische achtergronden van leerlingen, maar ook over hun sociaaleconomische status.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) meent dat dit juist in het voorstel staat. Het gaat namelijk om een afspiegeling van de wijk. Dan gaat het dus over een brede scope.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) verwijst terug naar het debat dat mevrouw Kleinrensink met de PvdA had. Het aspect van segregatie kun je gewoon expliciet maken. Dat wil de hele raad. Dat probeert men te bereiken met het voorstel, maar de heer Koppelaar roept op om het dan ook expliciet te maken. Dan kun je erop afgerekend worden.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) is benieuwd wat de heer Koppelaar dan nog explicieter wil hebben. Er staat namelijk letterlijk in: zorg dat het een afspiegeling is van de wijk. Wat zou hij nog toegevoegd willen hebben.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vindt de inhoud goed, maar wil dat het beestje bij de naam genoemd moet worden. Het moet expliciet gemaakt worden. Een ander voorbeeld is dat de gemeente de klimaatcrisis heeft uitgeroepen. Hier zou je tegenin kunnen brengen dat dit niet nodig is, omdat er al opgenomen is dat er meer zonnepanelen op daken moeten komen. Ook als er bepaalde maatregelen genomen worden, kan het doel explicieter gemaakt worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) heeft hier moeite mee. Mevrouw Kleinrensink steunt het voorstel, maar ze heeft het over de wijk terwijl scholen zich op de buurt gaan richten. In het raadsvoorstel staat nergens dat het op de wijk gericht is. Dat staat wel in allerlei stukken eronder, maar niet in het raadsvoorstel. Toch vindt zij het een goed raadsvoorstel.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) vindt dit een andere vraag. Er is een raadsvoorstel om het aanmeldbeleid te faciliteren. Hier is zij voor, omdat het nodig is voor het aanmeldbeleid. Daarnaast

zijn er doelen van het aanmeldbeleid vastgesteld. Dat gaat nu naar de medezeggenschap van scholen. Daarin is als doel opgenomen om ervoor te zorgen dat de scholen een afspiegeling zijn van de wijk. GroenLinks spreekt hier wel steun voor uit, maar hier gaat de raad formeel niet over.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) meldt dat Student & Starter de motie zal steunen die de PvdA later vandaag al dan niet zal indienen, juist omdat de fractie vindt dat alle Utrechtse kinderen gelijke kansen verdienen en de gemeente zich hier maximaal voor moet inzetten. Dit moet zo expliciet mogelijk gemaakt worden.
Los van de twee ontbrekende aanbevelingen staat Student & Starter positief ten opzichte van het voorstel als geheel. Het is een flinke stap in de goede richting en de fractie zal dan ook voor het voorstel stemmen.

Mevrouw **Assen** (PvdA) stelt dat de raad wel vaker stemt over belangrijke zaken, maar dat vandaag een bijzonder moment is. Als er vandaag met het voorstel wordt ingestemd en de gezamenlijke medezeggenschapsraden dit ook doen, dan komt er eindelijk een centraal aanmeldbeleid dat ieder kind een gelijke kans op een plekje op de basisschool biedt. Hier strijdt de PvdA al tien jaar voor. Mevrouw Bouazani joeg dit eerder aan. Zij stelde dat kinderen van verschillende achtergronden ongelijke kansen hebben op een plekje op een basisschool. Nadat die signalen zo lang werden genegeerd, moet dit aanmeldbeleid daar een einde aan maken. Of het dat doet wordt jaarlijks gemonitord. Mevrouw Assen heeft de wethouder horen zeggen dat de monitor ook bedoeld is om de raad bij te laten sturen.
In de commissie zijn vragen gesteld over hoe dit in de praktijk uitpakt, zoals de schooldichtheid en hoeveel voorkeursscholen ouders opgeven. Hier zal dus op gemonitord worden. Verder waren er vragen over het loten. Ambtelijk contact heeft hier duidelijk over geboden. De PvdA sluit zich aan bij de oproep van de heer Koppelaar met betrekking tot de ombudsfunctie. De PvdA vindt, zoals ook GroenLinks in de commissie zei, dat die gereed moet zijn wanneer het aanmeldbeleid start. Kan de wethouder hier nog een reactie op geven?
Het voornaamste punt dat de PvdA echt aan de voorkant geregeld wil hebben is het tegengaan van segregatie als doel van dit aanmeldbeleid. De PvdA wil dit omdat kinderen zich sociaal-emotioneel beter ontwikkelen als ze omgaan met kinderen van verschillende achtergronden. Als kinderen leren omgaan met verschillen heeft de samenleving daar baat bij. De segregatie in Utrecht is groot, stabiel hoog, of het nu gaat om sociaaleconomische segregatie of segregatie op onderwijsniveau. Dat komt door woonsegregatie, maar niet alleen. Dit is tegen te gaan door te beginnen met te zeggen dat segregatie tegen willen gaan belangrijk is omdat segregatie kansengelijkheid tegengaat. Als iedereen zegt dit belangrijk te vinden, moet het toch niet zoveel moeite kosten om dit als doel op te nemen? Dit draagt namelijk bij aan bewustwording. Daarom doet het ertoe dat de wethouder en de gemeente dit uitdragen. Bij het voorstel van de PvdA zei de fractie zelf al dat ook dat voorstel geen toverstok was om segregatie weg te toveren, maar het aanmeldbeleid is wel een knop om aan te draaien. Het ministerie en de Staat van het Onderwijs bevestigen dit. Segregatie is voor de veerkracht van de samenleving zo slecht dat men de luxe niet heeft om het bij dit aanmeldbeleid te laten lopen. Er staat in het voorstel dat wordt gekeken welk effect het aanmeldbeleid heeft op de tweedeling in de stad en de afspiegeling van de wijk, maar dat is niet genoeg. Onderzoek van de Staat van het Onderwijs geeft aan dat effect uitblijft als er geen resultaatdoel opgenomen wordt. Dit is ook te zien in Amsterdam, waar men al tien jaar centraal aanmeldbeleid hanteert. Segregatie verdwijnt niet vanzelf als bijeffect. Het feit dat Utrecht achterloopt op andere gemeenten kan omgebogen worden in een voordeel door de kans te benutten dit meteen op te nemen in het aanmeldbeleid. Daarom heeft mevrouw Assen de motie “Maak het tegengaan van segregatie een resultaatdoel bij het aanmeldbeleid zodat de kans op resultaat groter is” opgesteld. Hierin wordt het college opgedragen om het tegengaan van onderwijssegregatie als eigen resultaatdoel van het aanmeldbeleid op te nemen, in de jaarlijkse monitor van het nieuwe aanmeldbeleid inzicht te geven hoe onderwijssegregatie zich sinds het nieuwe aanmeldbeleid ontwikkelt en binnen het Lokaal Educatie Agenda-overleg in gesprek te gaan met schoolbesturen over expliciete resultaatdoelen.

Mevrouw **Kleinrensink** (GroenLinks) vindt de laatste twee punten helder en vindt dat deze ook

uitgevoerd moeten worden. Ze is echter benieuwd wat er anders zou gaan in het aanmeldbeleid wanneer het tegengaan van segregatie als doel opgenomen wordt. Het beleid zal niet anders vormgegeven worden. Gaat het alleen om het opnemen van een zin?

Mevrouw **Assen** (PvdA) antwoordt dat het daarom ook geen probleem zou hoeven zijn.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of het om goed aanmeldbeleid gaat of om segregatie. Bij de PvdA is het helder dat het gaat om het tegengaan van segregatie. Hij vraagt of hij de motie van mevrouw Assen zo mag interpreteren dat zij het aanmeldbeleid om zou willen gooien als blijkt dat het leidt tot meer segregatie. Welke middelen heeft zij dan om dat bij de wethouder af te dwingen?

Mevrouw **Assen** (PvdA) antwoordt dat het met dit aanmeldbeleid mogelijk wordt om in de buurt naar school te gaan. Het gaat om een cirkel om je woning heen. Wanneer je aan de rand van een wijk woont, kun je dus ook in de wijk ernaast naar school. Dit spreekt al de aanname van de heer Te Hoonte tegen dat elk kind uit Overvecht per se in Overvecht naar school zou moeten gaan. Verder weet men inderdaad niet hoe dit aanmeldbeleid uitpakt voor de segregatie. Mevrouw Assen weet wel dat zij segregatie wil tegengaan. Het is ook een aanname dat een goed aanmeldbeleid niet het primaire doel zou zijn van de PvdA. Het moet eerlijk en transparant zijn en segregatie tegengaan. Dit is allemaal belangrijk. Als er data zijn kan er gemonitord worden waarop bijgestuurd moet worden. Om segregatie tegen te gaan zijn er dus data nodig. De Amsterdamse segregatiemonitor is daar een goed voorbeeld van. Daarom heeft mevrouw Assen de motie “Maak werk van segregatiemonitor primair onderwijs” opgesteld. Hierin wordt het college opgedragen om bij de Voorjaarsnota 2021 een voorstel te doen aan de raad om een segregatiemonitor primair onderwijs mogelijk te maken. De PvdA stelt in met het voorstel voor een centraal aanmeldbeleid, omdat het een enorme stap is in de kansengelijkheid. De partij is blij dat dit er komt. Mevrouw Assen herhaalt haar eerder uitgesproken waardering voor iedereen die eraan bijgedragen heeft. Zelf heeft zij van veel kanten waardering gehoord voor het PvdA-voorstel en de inzet hiervoor. Hiervoor spreekt mevrouw Assen haar dank uit. Als het om de gelijke kansen van kinderen gaat, kan de gemeente niet ambitieus genoeg zijn en segregatie schaadt die kansengelijkheid. De achterstand van tien jaar kan nu ingelopen worden door het tegengaan van segregatie als ambitie uit te spreken.

De heer **Saiah** (D66) is blij dat de raad hier voor het voorjaarsreces nog een besluit over kan nemen. Er is een goed debat gevoerd in de commissie. Na het uitvoerige participatietraject is het goed dat de raad het signaal kan geven dat hij achter de voorliggende plannen staat. Een eerlijk en transparant aanmeldbeleid waarmee kansengelijkheid bevorderd kan worden is altijd het uitgangspunt voor D66 geweest. Het is dan ook goed om te zien dat ook de scholen dit geconcludeerd hebben en zij ook een bijdrage hebben geleverd aan de aanpak. Gemengde scholen kunnen een bijdrage leveren aan wederzijds begrip, ontmoeting en respect van kinderen met verschillende achtergronden onderling. Het is dan ook goed dat de wethouder al heeft toegezegd een monitor op te stellen met de nodige knoppen waar de raad aan kan draaien om segregatie tegen te gaan.
De heer Saiah had in de commissie al een aantal punten genoemd die D66 heel belangrijk vindt. Hij wil er twee herhalen. Ten eerste moet de communicatie zo goed als mogelijk op orde zijn. Alle beschikbare manieren moeten benut worden. Ten tweede zou het mooi zijn als er meer ouderinitiatieven door heel de stad zouden komen. De gemeente kan een stimulerende en faciliterende rol spelen. Tot slot heeft de heer Saiah nog een vraag aan de wethouder over het ICT-systeem. Het wiel hoeft nog niet opnieuw uitgevonden te worden. Amsterdam en Nijmegen werken al met een centraal aanmeldsysteem. Is het mogelijk om hieruit elementen te kopiëren? Wellicht kan hier meer uitgehaald worden via de kanalen van de Gelijke Kansen Alliantie. Er is werk aan de winkel. De veranderingen moeten zo snel mogelijk uitgevoerd worden. Ouders moeten zo snel mogelijk op de hoogte worden gesteld. De heer Saiah wenst de medezeggenschapsraden veel wijsheid toe. D66 is positief en zal voor het voorstel stemmen.

De heer **Van Steeg** (CDA) dankt de wethouder voor het gedegen proces dat heeft plaatsgevonden. Dit

is een proces van gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het is niet alleen de gemeente die bepaalt. Dit moet met de scholen opgepakt worden. Er moet dan ook geen sprake zijn van dwang. De heer Van Steeg vindt dat er nog redelijk wat losse eindjes in het proces zitten. Dit is logisch, omdat het een gezamenlijk proces is. Daarom is het wel belangrijk om die evaluatie goed te laten verlopen. De wethouder heeft al toegezegd het voorstel bij de Voorjaarsnota financieel nader te onderbouwen. Het CDA vindt het wel belangrijk om daarover de komende tijd vaker te spreken. De heer Van Steeg vraagt de wethouder om de samenwerking te blijven zoeken met scholen die meer moeite hebben met het aanmeldbeleid en met kleine scholen die wellicht minder betrokken zijn bij het proces.

De heer **Wiegant** (SP) stelt dat er een steeds groter gat groeit tussen arm en rijk. Dit is op alle niveaus te zien, van mondiaal tot gemeentelijk niveau. Dat gat vergroot ook steeds verder het onbegrip tussen arm en rijk, waardoor het gat weer groter wordt. Vanuit de rijke bovenlaag leidt het vaak tot onverschilligheid over het lot van hen die minder fortuinlijk zijn. Zelf vinden ze vaak dat ze het hebben verdiend, maar het is vaak een kwestie van geluk. Vanuit de onderlaag leidt het tot een ressentiment dat leidt tot extreemrechtse radicalisering. Het kernprobleem is natuurlijk het gigantisch en steeds groter wordende verschil tussen inkomen en vermogen, tussen een kleine extreem rijke toplaag, een steeds kleiner wordende middenlaag en een steeds groter wordende groep armen. In Nederland valt het relatief mee, maar is het nog steeds een groot probleem dat bovendien groeit. In de gemeente is dit ook te zien. De segregatie in het algemeen is best hoog in de stad. Het idee dat scholen een afspiegeling van de wijk moeten zijn bijt een beetje met het idee dat segregatie tegengegaan moet worden, maar het is waarschijnlijk beter dan de huidige situatie. De segregatie op scholen is een probleem dat niet voldoende wordt erkend, ook niet in het document waarin het dus niet als doel wordt opgenomen om vrij onbegrijpelijke redenen. Dat men dan weer terug aan tafel moet is een procesmatig argument. Waarom is het dan niet meteen als doel opgenomen? Wat is daar de reden achter? Kan de wethouder zeggen waarom dit niet in den beginne als doel is opgenomen? Het college zegt namelijk wel tegen die segregatie te zijn en kansengelijkheid na te streven. Dit is een gemiste kans. De SP is al lange tijd boos over dit aanmeldbeleid. Na veel ontkennen is er eindelijk het onderzoek gekomen waaruit blijkt dat iedereen die zat te klagen toch gelijk had. Die uitkomst was niet zo verbazingwekkend, want op de websites van scholen stonden gewoon dingen die niet mochten. Het is wel positief dat er uiteindelijk wat is. De SP staat al lang een centraal aanmeldbeleid voor en dit is nu eindelijk een concreet plan. Hiervoor bedankt de heer Wiegant het college. De SP zal voor het voorstel stemmen, omdat het een aanmerkelijke verbetering is. De heer Wiegant tekent hierbij aan dat het een pijnlijke gemiste kans is en dat de SP hierom onder de moties van de PvdA staat.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vindt dat het voorstel bijdraagt aan een helder, transparant en eerlijk beleid. Wat de PvdD betreft was hierbij ook uitgesproken dat het tegengaan van segregatie een van de doelen is. Daarom steunt de fractie de motie van de PvdA hierover. De buurtgerichtheid en een centraal aanmeldpunt dragen hopelijk bij aan een flinke stap vooruit in het creëren en waarborgen van kansengelijkheid in het onderwijs. Het initiatiefvoorstel ging verder, maar dit collegevoorstel zal ook gesteund worden door de PvdD.

De **voorzitter** stelt vast dat hiermee de eerste termijn van de raad afgehandeld is. De vergadering zal tot 14.00 uur geschorst worden voor de lunch. Daarna zal wethouder Klein in eerste termijn antwoorden.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Klein.

Mevrouw **Klein** (wethouder) is blij dat er vandaag gesproken wordt over het vernieuwen en veranderen van het aanmeldbeleid op de basisschool. Hierover is vaker gesproken, maar dit is een belangrijk moment. Het college wil gelijke kansen voor alle kinderen bij het aanmelden bij de basisschool van voorkeur door een eerlijke en eenvoudige procedure. In dit specifieke raadsvoorstel

is de rol van de gemeente hierbij beschreven. Dit wordt samen met de partners in de stad uitgevoerd. Uiteindelijk gaat het om de verandering in het leven van kinderen. Zij wil iedereen bedanken die hieraan heeft bijgedragen. Veel mensen hebben zich hiervoor ingezet en de raad heeft veel input gegeven.
Ouders mogen hun kind op alle scholen aanmelden. Als een school voldoende plekken heeft, is plaatsing zeker. Dit is op dit moment bij zo'n 75 scholen het geval. Alleen als er meer aanmeldingen zijn dan plekken worden de voorrangsregels toegepast. Nieuw ten opzichte van de huidige situatie is dat je precies weet in welke volgorde dit gebeurt.

De heer **Te Hoonte** (VVD) hoort de wethouder zeggen dat het heel duidelijk is, maar het is onbekend op welke scholen dit systeem geldt en op welke niet. Dat zit niet in het convenant. In sommige andere steden wordt het wel vooraf aangegeven. Je hebt dus pas zekerheid wanneer je een antwoord krijgt.

Mevrouw **Klein** (wethouder) antwoordt dat scholen op dit moment laten zien hoeveel aanmeldingen ze hadden en hoeveel plekken ze hadden. Dat is inderdaad terugkijkend. Zij gaat ervan uit dat scholen in het nieuwe systeem ook gaan aangeven hoeveel plekken ze hebben.

De heer **Te Hoonte** (VVD) hoort de wethouder zeggen dat ze ervan uitgaat. Betekent dit dat het zo is, of dat ze denkt dat het zo is?

Mevrouw **Klein** (wethouder) antwoordt dat scholen aan de gemeente kunnen vragen om voor huisvesting te zorgen voor de kinderen die ze hebben. Zij hoeven dat niet te beperken. Dat kun je met elkaar afspreken. Hier werkt men samen aan, maar dat proces is nog niet afgerond.
Er werd een vraag gesteld over onderwijshuisvesting en het nieuwe aanmeldbeleid. Die hebben wel degelijk een interactie. Op voorhand is het niet precies te voorspellen, maar het college zal dit goed in de gaten houden en de raad hier goed over blijven informeren. Dit is een toezegging in de richting van de fractie van de ChristenUnie.
Stadsbelang Utrecht vroeg of het niet mogelijk was dat de gemeente gaat onderzoeken wat het eigen vermogen van schoolbesturen is. Het Rijk geeft geld aan schoolbesturen en wil terugzien wat daarmee gebeurt en of het doelmatig wordt besteed. De basisscholen in Utrecht vallen allemaal onder het normale basistoezicht. Als er dingen aan de hand zouden zijn, zouden die omhoog komen. Er wordt verzocht om dit extra vanuit de gemeente te controleren, maar de gemeente heeft haar handen al vol heeft met de dingen die ze moet en wil doen. Er zijn geen middelen om dit goed te doen. Het is niet verstandig om dit naar de gemeente toe te halen.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat de wethouder dit niet naar de gemeente wil halen. Misschien wil ze wel bij het ministerie navragen hoe het zit bij de scholen in Utrecht. De gemeente trekt wel telkens blindelings de portemonnee, terwijl de wethouder niet weet wat er op de bankrekening van de scholen staat. Het is een doorn in het oog van de minister. Eigenlijk zet de wethouder de minister opzij door het vermogen van de scholen te negeren.

De heer **Saiah** (D66) vindt deze strategie van Stadsbelang Utrecht interessant, omdat deze fractie bij de bespreking van de Voorjaarsnota en programmabegrotingen met allerlei voorstellen is gekomen hoe de gemeente zou moeten investeren in het onderwijs, bijvoorbeeld over de doorstroom van groep 8 naar het vo.

De **voorzitter** constateert dat er geen vraag werd gesteld aan de heer De Boer en geeft de wethouder het woord.

Mevrouw **Klein** (wethouder) benadrukt dat zij al geïnformeerd heeft bij de Inspectie hoe het ervoor staat bij de schoolbesturen van de basisscholen in Utrecht. Die scoren voldoende bij het basistoezicht. Op basis daarvan moet de gemeente geen zaken naar zich toe trekken die vanuit het Rijk goed georganiseerd moeten zijn.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of dit betekent dat de scholen in Utrecht voldoende vermogen hebben om het aanmeldbeleid zelf te financieren.

Mevrouw **Klein** (wethouder) antwoordt dat dit gaat over hoe zij hun middelen financieren. Dit brengt haar bij de andere vraag die Stadsbelang Utrecht stelde, of de gemeente een rol heeft in de financiële bijdrage. Bij dit raadsvoorstel is heel duidelijk gezegd wat het college als rol van de gemeente ziet: die van partner en aanjager bij een open stedelijk aanmeldbeleid. Dit doen de scholen dus niet alleen. Daarnaast faciliteert de gemeente een centraal aanmeldsysteem en biedt ze ouders voorlichting en ondersteuning bij de wijze van aanmelden. Dit zijn dus zaken die gedaan worden alvorens de ouder bij de school terechtkomt. Voor dat deel geeft de gemeente een financiële bijdrage. Er is al gesproken over het lopende jaar. Bij de Voorjaarsnota komt zij hierop terug, tenzij het kan uit de lopende begroting. Scholen doen nog steeds een heleboel zelf, zoals het normale aanmeldproces nadat een ouder zich bij een school aanmeldt.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) vindt toch dat de wethouder de scholen beloont voor het niet goed naleven van hun eigen beleid. De wethouder trekt de portemonnee, zowel eenmalig als structureel.

De heer **Te Hoonte** (VVD) hoorde de wethouder zeggen dat zij niet terugkomt naar de raad als het binnen het programma gefinancierd kan worden. Dan zijn de middelen echter niet toegekend aan dit doel. De heer Te Hoonte gaat er dus van uit dat deze wethouder of de wethouder van Financiën hoe dan ook terugkomt naar de raad.

Mevrouw **Assen** (PvdA) wil de heer De Boer vragen of hij het niet eens is met het doel, of dat het een principieel punt is. Zij heeft namelijk ook wel voorstellen van Stadsbelang gezien om geld te koppelen aan bepaalde doelen.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat het niet zozeer om het doel gaat, maar om het principe. Scholen hebben gefaald in het aanmeldbeleid en worden daar nu voor beloond.

Mevrouw **Assen** (PvdA) vraagt of de heer De Boer dan wel deelt dat hier, als de raad dit wil, ook financiën bij horen.

De heer **De Boer** (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat de gemeente een partner is, maar vindt, als er strikt naar het aanmeldbeleid gekeken wordt, dit een verantwoordelijkheid van de scholen, met name financieel.

De **voorzitter** stelt voor dat de wethouder de beantwoording van de vragen vervolgt.

Mevrouw **Klein** (wethouder) geeft in antwoord op vragen van de VVD-fractie aan dat de raad er zeker op mag vertrouwen dat het financieel netjes zal zijn. Deze garantie geeft zij.
In reactie op Stadsbelang Utrecht wil zij nog zeggen dat het college juist een maatschappelijke taak ziet. De gemeente heeft een rol bovenop de rol van de schoolbesturen. De raad heeft hier vaak over gesproken. Dit voorstel sluit daarop aan.
De VVD had gevraagd hoe ervoor gezorgd kan worden dat er voldoende plekken zijn waar ouders voorrang hebben. Als de afstand waarbij kinderen voorrang hebben te groot wordt, hebben zo veel kinderen voorrang dat eigenlijk niemand meer voorrang heeft. De VVD refereerde terecht aan de simulatie om het specifiek op de Utrechtse situatie goed aan te laten sluiten. Daarbij wordt ook bekeken wat het juiste aantal voorrangsscholen is. Er moet een goede balans gevonden worden. Ouders moeten niet te zeer beperkt worden in hun keuze. Sowieso mogen zij zich nog op alle scholen aanmelden. Er zijn ook veel scholen waar voldoende plaats is. De buurtvoorrang is vooral om te voorkomen dat in de hand gewerkt wordt dat kinderen niet dicht bij huis naar school kunnen. Dit kader is helder. Wat de VVD gezegd heeft, is ook helder. Het is belangrijk dat er goede

informatie aan de ouders gegeven wordt. Ouders moeten ook al een idee hebben hoeveel plekken er op scholen waren en hoeveel aanmeldingen er waren.
De VVD vroeg ook of buurt en stedelijk niet te ver uit elkaar liggen. Het is belangrijk dat voorrang gegeven wordt vanuit het woonadres. Een wijk is in zekere zin ook maar een willekeurige indeling. Dit is misschien niet per se wat nodig is. Zij begrijpt wat de VVD zegt. Sommige scholen bedienen misschien een groter gebied dan de buurt. Zij zegt toe dit mee te zullen nemen in de eerste evaluatie en te bekijken of er nog differentiatiemogelijkheden zijn. Scholen kunnen nu aangeven dat zij een functie hebben voor de hele stad. Dan doen ze niet mee aan de buurtvoorrang. Zij denkt dat dit een goede vorm is. Veel scholen willen juist graag een buurtschool zijn.
De VVD vroeg ook naar het convenant. Het convenant ligt voor bij de medezeggenschapsraden. De kaders zijn duidelijk. Zij zal de raad op de hoogte houden hoe het verder gaat met het convenant. Er werd gevraagd hoe het in de toekomst zal gaan. Het kan best dat een schoolbestuur of de gemeente iets wil opnemen. Dan zal het op dezelfde manier gaan als nu, vanuit dezelfde gezamenlijkheid. In de commissie is al besproken dat er ook nog schoolbesturen kunnen toetreden of eruit kunnen stappen, afhankelijk van de situatie. Dat blijft men gezamenlijk doen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) heeft een vraag over de eerste motie. In de commissie heeft hij uitgelegd waarom hij wil dat kinderen op meer dan drie scholen voorrang krijgen. Er zijn drie grote koepels. Het mag niet gebeuren dat je alleen maar uit hun scholen mag kiezen. De wethouder heeft toen gezegd ook wel aan meer te denken. De heer Te Hoonte heeft toen het aantal van vijf genoemd. De wethouder antwoordde toen dat zij ook dacht dat het vijf of meer moest zijn. Nu heeft zij het over twee, drie, vier of vijf. Dit is onduidelijk en de heer Te Hoonte wil op dit punt graag een duidelijke uitspraak. Wat is het minimum dat de gemeente hanteert?

De **voorzitter** meldt dat de heer Te Hoonte door zijn spreektijd heen is.

Mevrouw **Klein** (wethouder) wil daar nu het antwoord niet op geven, omdat de simulatie nog gedaan wordt. Die zal het antwoord geven. Zij zegt niet nu al dat het er vijf moeten worden, omdat het moet worden toegespitst op de Utrechtse situatie. De heer Te Hoonte heeft duidelijk aangegeven dat er voldoende keus moet zijn. De gemeente heeft er uiteraard een verantwoordelijkheid in om ervoor te zorgen dat er voldoende differentiatie is in openbaar en bijzonder onderwijs en dat soort zaken.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil een punt van orde maken. Hij vindt dat het raadsvoorstel niet rijp is voor besluitvorming, omdat niet alle informatie aanwezig is.

Mevrouw **Klein** (wethouder) komt bij de vraag van de fractie van de ChristenUnie over de samenhang tussen het aanmeldbeleid en huisvesting. Hier heeft zij al op gereageerd. Het is nu vaak ingewikkeld, omdat ouders bij meerdere scholen hun interesse hebben laten blijken. Dat zal in de toekomst veranderen.
De fractie van Student & Starter heeft naar de ombudsfunctie gevraagd. Het is de bedoeling dat op 1 oktober, wanneer het nieuwe systeem start, ook de ombudsfunctie er is. In de commissie is gesproken over de tussenliggende fase.
Student & Starter vroeg ook nog naar het wel of niet opnemen van het tegengaan van segregatie als doel. Daar zal zij op ingaan bij de beantwoording van de vragen van de Partij van de Arbeid.
Ook de Partij van de Arbeid vroeg naar de ombudsfunctie. Deze vraag heeft zij al beantwoord.
In de commissie heeft zij duidelijk gezegd dat ook het college ziet dat de problematiek van segregatie een breed maatschappelijk vraagstuk is. Hier wil zij geen misverstand over laten bestaan. Dit vraagt om een brede benadering. Daarom heeft zij toegezegd hier in het derde kwartaal op terug te komen. Dit zal zij dan ook breder doen dan alleen het aanmeldbeleid. De beleidsagenda tegen segregatie kan daarbij helpen. Ook de agenda van de Gelijke Kansen Alliantie biedt aanknopingspunten. Daarnaast heeft het college duidelijk aangegeven dit te zullen monitoren. Zij ziet niet wat er anders zou gaan wanneer hier nog dingen aan toegevoegd zouden worden. Het resultaat blijft dat het college eraan blijft werken. Dat is wat telt.

Mevrouw **Assen** (PvdA) stelt dat de gemeente heel veel, zoals de wethouder het zou samenvatten, dubbelop doet. Er is een toegankelijkheidsagenda, maar in aparte plannen en nota's worden ook passages opgenomen over hoe Utrecht toegankelijk kan blijven. Er is een antidiscriminatie-agenda, maar los daarvan zijn er ook concrete plannen en is er beleid om daaraan bij te dragen. Waarom kan het daar wel en hier niet?

Mevrouw **Klein** (wethouder) weet niet of dat soort zaken allemaal vergelijkbaar zijn. Het gaat erom dat iedereen hier precies hetzelfde nastreeft, namelijk dat men uiteindelijk daden wil en geen woorden. Dat doet het college hier ook. Zij heeft duidelijk aangegeven dit te zullen gaan monitoren. Dan gaat het om de sociaaleconomische segregatie waarvan de gemeente weet dat het een bepalende factor is voor bijvoorbeeld de leerontwikkeling van kinderen. Met die informatie wil je echt iets doen, juist om ervoor te zorgen dat het ongelijke investeren tot z'n recht komt. Ook dit doet het college. Bij het bestrijden van het lerarentekort is er duidelijk voor gekozen om niet alles netjes te verdelen, maar meer te investeren waar het het hardste nodig is. Dit is inmiddels ook in Den Haag geland. In het Nationaal Programma Onderwijs is het ongelijk investeren een van de aanknopingspunten.

Mevrouw **Assen** (PvdA) voelt mee met het idee van "geen woorden, maar daden", maar meent dat woorden er wel toe doen. Dit zou ze hier willen onderstrepen, omdat dit onderwerp al zolang ze raadslid is op de agenda staat. Het heeft nog niet tot concreet ander beleid geleid. Mevrouw Assen begrijpt niet waarom deze knop niet gebruikt wordt.

Mevrouw **Klein** (wethouder) antwoordt dat zij in herhaling valt. Deze vraag heeft zij net beantwoord. Zij ziet niet wat er anders zou gebeuren als er nu nog zaken worden toegevoegd. De monitoring wordt heel serieus genomen. Er wordt breder dan alleen naar het aanmeldbeleid gekeken. Dit heeft zij allemaal al toegezegd.
De fractie van de PvdA heeft ook wat dingen gezegd over wat er wellicht aan bod zal komen bij de monitoring. Zij heeft al aangegeven dat de gemeente er in het onderwijs iets aan kan hebben om wat te weten over de sociaaleconomische segregatie. Het is een thema dat het college met de schoolbesturen bespreekt. Hier heeft de fractie van de PvdA gelijk in.
D66 heeft gevraagd naar de ICT-systemen. Zij is het ermee eens dat Utrecht niet zelf het wiel hoeft uit te vinden. De gemeente heeft hier met andere steden contact over en de systemen die zij gebruiken worden bekeken. De ontwikkelaars zijn bekend. Zodra de exacte eisen bekend zijn, kan de gemeente hiermee verder. Ook de Gelijke Kansen Alliantie heeft hier aanknopingspunten voor.
In de richting van het CDA wil zij graag toezeggen dat zij zich zal blijven inspannen om samen te werken met alle scholen, ook de kleine. Dit gebeurt niet alleen met betrekking tot het aanmeldbeleid, maar ook wanneer het over huisvesting gaat.
In reactie op de fractie van de SP geeft zij aan dat zij niet ziet hoe het voorstel anders zou uitpakken. Het rapport liet ontluisterende dingen zien, die het college echt niet accepteert in Utrecht. Niet iedereen had dezelfde kansen om zich aan te melden. Zij benadrukt dat dat op deze manier goed opgelost is. Verder zal de segregatie goed in de gaten worden gehouden.
De vragen van de PvdD zijn inmiddels ook beantwoord.
Zij bedankt de raadsleden voor hun positieve opmerkingen.

De **voorzitter** vraagt of er raadsleden zijn die antwoorden hebben gemist.

Mevrouw **Assen** (PvdA) weet niet of de wethouder een toezegging heeft gedaan over de tweede motie.

Mevrouw **Klein** (wethouder) antwoordt dat de Voorjaarsnota binnenkort al behandeld zal worden. Dan zal het waarschijnlijk niet alleen gaan over hoeveel het moet kosten, maar ook over wat voor monitoring dat zal zijn. Er zit dus ook inhoud bij. Hierover heeft zij in de commissie gezegd dat alles wat nog extra moet gebeuren wel invloed zal hebben op het pakket dat er al is. Zij heeft respijt gevraagd om sommige dingen wat later te doen, zodat het aanmeldbeleid op 1 oktober in kan gaan.

Zij wil de monitoring daarin mee laten lopen, zodat dit ook inhoudelijk goed bij elkaar blijft.

Mevrouw **Assen** (PvdA) stelt dat de monitoring breder is dan het aanmeldbeleid. Daarom kan zij de redenering van de wethouder niet helemaal volgen.

Mevrouw **Klein** (wethouder) bevestigt dit, maar zegt dat de gedane toezegging ook breder is dan alleen het aanmeldbeleid. Er kan worden geschetst wat er al gebeurt, maar ook tonen waar kansen liggen.

Mevrouw **Assen** (PvdA) heeft een punt van orde. Voor zij de motie al dan niet indient, moet zij weten wat er precies is toegezegd. In de commissie heeft de wethouder toegezegd dat er een integralere visie komt op segregatie en de aanpak daarvan, maar zij heeft niet toegezegd dat de monitor waar in de motie om wordt gevraagd er komt. De gevraagde monitor heeft, net als in Amsterdam, verrijkte data waar men in Utrecht nu niet de beschikking over heeft. Zonder die data is bijsturing ook lastiger. Deze toezegging heeft mevrouw Assen nog niet in de commissie gehoord.

Mevrouw **Klein** (wethouder) stelt voor om niet, zoals mevrouw Assen vraagt, al bij de Voorjaarsnota hier een voorstel voor te doen, maar om dit te combineren met de bredere toezegging die al gedaan is. Dan kan het concreet gemaakt worden en bepaald worden wat voor monitor het precies moet zijn. Zij wil dit niet nu al doen, omdat de bredere analyse er nog niet is.

De **voorzitter** constateert dat de wethouder de motie nu ontraadt, met het idee om dit in het derde kwartaal mee te nemen.

Mevrouw **Klein** (wethouder) antwoordt dat de voorzitter dit zo mag formuleren, maar ze stelt voor om dit te combineren in het derde kwartaal. Het is meer verschuiven dan ontraden.

De **voorzitter** wenst mevrouw Assen succes en vraagt of er fracties zijn die nog spreektijd hebben en die behoefte hebben aan een tweede termijn.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) hoorde de wethouder net zeggen dat de ombudsfunctie er zal zijn wanneer het beleid ingevoerd zal worden. Het is de heer Koppelaar echter nog niet helemaal duidelijk hoe dat precies zal gebeuren, omdat het nog niet in de plannen staat. Kan de wethouder hier nog iets meer op ingaan?

Mevrouw **Klein** (wethouder) antwoordt dat zij ook na vandaag de raad goed zal blijven informeren. Er is hier en daar nog uitwerking nodig. Zij zal de raad ook in maart informeren wanneer het college de reacties heeft gehad van de medezeggenschapsraden en weet of zij allemaal aan boord zijn. Zij zal er ook voor zorgen dat voor 1 oktober exact helder is hoe de ombudsfunctie eruitziet.

De **voorzitter** verklaart hiermee de beraadslaging over het voorstel voor geëindigd.

De voorzitter sluit hierna, te 14.28 uur, de vergadering.

INHOUD

Opening Pag. 1

Vaststellen agenda Pag. 1

10. Raadsvoorstel Zienswijze concept kaderbrief 2022 GGD regio Utrecht (GGDrU) Pag. 1

11. Raadsvoorstel Reactie op memo Toekomst samenwerking van Recreatieschappen Pag. 1

12. Raadsvoorstel Nota beheer openbare ruimte Pag. 4

13. Initiatiefvoorstel Een eerlijke start voor ieder kind. Voorstellen voor een eerlijk en transparant toelatingsbeleid op basisscholen in Utrecht. Pag. 15

14. Raadsvoorstel Gemeentelijke bijdrage aan een stedelijk aanmeldbeleid basis-onderwijs Pag. 17